

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING HZ

2020-2021

BACHELOR

HZ UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING HZ

BACHELOR 2020-2021

HZ UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

DE UITVOERINGSREGELINGEN OER HZ MAKEN DEEL UIT VAN DEZE ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING HZ.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	3
ARTIKEL 1.1 BEGRIPSBEPALINGEN	3
ARTIKEL 1.2 ALGEMEEN	4
ARTIKEL 1.3 VASTSTELLING EN EVALUATIE.....	4
HOOFDSTUK 2 INSCHRIJVING, VOOROPLEIDINGSEISEN, TOELATINGSBELEID	6
ARTIKEL 2.1 INSCHRIJVING	6
ARTIKEL 2.2 TOELATING EN VOOROPLEIDINGSEISEN	6
ARTIKEL 2.2A TOELATING EN VOOROPLEIDINGSEISEN.....	6
ARTIKEL 2.3 NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN	6
ARTIKEL 2.3A BIJZONDERE NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN OPLEIDING TOT LERAAR BASISONDERWIJS (PABO)	7
ARTIKEL 2.4 DEFICIËNTIE-ONDERZOEK	7
ARTIKEL 2.5 AANVULLENDE EISEN (7.26 WHW)	7
ARTIKEL 2.6 TOELATINGSEISEN WERKKRING BIJ DEELTIJDVARIANT.....	7
ARTIKEL 2.7 TOELATINGSEISEN WERKKRING BIJ DUALE OPLEIDINGSVARIANT	8
ARTIKEL 2.8 TOELATING OP GROND VAN ANDERE (BUITENLANDSE) DIPLOMA'S.....	8
ARTIKEL 2.9 TOELATING OP GROND VAN TOELATINGSONDERZOEK (COLLOQUIUM DOCTUM).....	9
ARTIKEL 2.10 INSCHRIJVINGSVOORWAARDEN.....	10
ARTIKEL 2.11 WEIGERING/UITSCHRIJVING WEGENS ONGEWENSTE GEDRAGINGEN IN RELATIE TOT TOEKOMSTIGE BEROEPSOEFENING	10
ARTIKEL 2.12 BEZWAAR	10
HOOFDSTUK 3 INRICHTING OPLEIDINGEN	11
ARTIKEL 3.1 DOELSTELLING OPLEIDINGEN	11
ARTIKEL 3.2 OPLEIDINGSPROFIEL EN COMPETENTIES VAN OPLEIDINGEN.....	11
ARTIKEL 3.2A ORGANISATIE ONDERWIJS VAN OPLEIDINGEN	11
ARTIKEL 3.3 STUDIEDUUR EN STUDIELAST OPLEIDING, ALGEMENE GEGEVENS OPLEIDING	11
ARTIKEL 3.4 VERVALLEN	12
ARTIKEL 3.5 PROPEDEUTISCHE FASE	12
ARTIKEL 3.6 HOOFDFASE	12
ARTIKEL 3.7 VERVALLEN	12
ARTIKEL 3.8 MINOR	13
ARTIKEL 3.9 STAGE EN AFSTUDEREN	13
ARTIKEL 3.10 AFSTUDEERRICHTINGEN	14
ARTIKEL 3.11 VERVALLEN	14
ARTIKEL 3.11A HZ-LEERLIJNEN.....	14
ARTIKEL 3.12 HZ PERSONALITY	14
ARTIKEL 3.13 GEZAMENLIJKE OPLEIDING	14
ARTIKEL 3.13A VERVALLEN	15
ARTIKEL 3.14 HONOURSPROGRAMMA.....	15
ARTIKEL 3.15 ALGEMENE BEPALINGEN OVER HET ONDERWIJSPROGRAMMA	15
ARTIKEL 3.16 AUTEURSRECHT STUDENTEN.....	15
ARTIKEL 3.17 TOPSPORT	15
HOOFDSTUK 4 HET ONDERWIJS.....	17
ARTIKEL 4.1 INDELING STUDIEJAAR	17
ARTIKEL 4.2 LEERROUTE, VOORWAARDEN EN NORMEN	17
ARTIKEL 4.3 VERVALLEN	17
ARTIKEL 4.4 (VOORWAARDELIJKE) DEELNAME CURSUS.....	17

ARTIKEL 4.5 DEELNAME INTERNATIONAAL UITWISSELINGSPROGRAMMA.....	17
ARTIKEL 4.6 VRIJSTELLINGEN	17
ARTIKEL 4.7 ERKENNING VERWORVEN COMPETENTIES (EVC)	18
ARTIKEL 4.8 SAMENWERKING BUITENLANDSE ONDERWIJSPARTNERS.....	18
ARTIKEL 4.9 STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING	19
HOOFDSTUK 5 EXAMENCOMMISSIE, DEEEXAMENCOMMISSIES EN EXAMINATOREN	20
ARTIKEL 5.1 INRICHTING EN WERKWIJZE EXAMENCOMMISSIE	20
ARTIKEL 5.2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EXAMENCOMMISSIE	20
ARTIKEL 5.3 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN DEEEXAMENCOMMISSIES	21
ARTIKEL 5.4 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EXAMINATOREN	21
ARTIKEL 5.4A JURIDISCHE COMMISSIE, (DEEL)TOETSCOMMISSIE EN KLACHTENCOMMISSIE	21
ARTIKEL 5.5 BEROEP	22
HOOFDSTUK 6 TOETSEN EN HET TOEKENNEN VAN STUDIEPUNTEN	23
ARTIKEL 6.1 TOETSEN	23
ARTIKEL 6.2 AANTAL TOETSEN.....	23
ARTIKEL 6.3 DEELNAME TOETS, VERZUIM	24
ARTIKEL 6.4 MOMENTEN WAAROP TOETSEN KUNNEN WORDEN AFGELEGD	24
ARTIKEL 6.5 MONDELINGE TOETSEN	24
ARTIKEL 6.5A BEOORDELING EN TOEKENNING STUDIEPUNTEN	24
ARTIKEL 6.6 BEKENDMAKING UITSLAGEN EN INZAGE.....	25
ARTIKEL 6.7 GELDIGHEIDSDUUR TOETSRESULTATEN	25
ARTIKEL 6.8 HET PROPEDEUTISCH EXAMEN.....	26
ARTIKEL 6.9 <i>VERVALLEN</i>	26
ARTIKEL 6.10 HET BACHELOR-EXAMEN	26
ARTIKEL 6.11 BEWIJSSTUKKEN, GETUIGSCHRIJFEN EN VERKLARINGEN	26
ARTIKEL 6.12 GRADEN EN TITULATUUR	27
HOOFDSTUK 7 STUDIE(KEUZE-) BEGELEIDING	28
ARTIKEL 7.1 STUDIEKEUZECHECK	28
ARTIKEL 7.2 STUDIELOOPBAANCOACHING.....	28
ARTIKEL 7.3 STUDIEPLAN	28
HOOFDSTUK 8 STUDIEADVIES.....	29
ARTIKEL 8.1 ALGEMEEN STUDIEADVIES PROPEDEUTISCHE FASE	29
ARTIKEL 8.2 STUDIEADVIES EERSTE JAAR VAN INSCHRIJVING.....	29
ARTIKEL 8.3 STUDIEADVIES TWEEDE JAAR VAN INSCHRIJVING.....	30
ARTIKEL 8.4 <i>VERVALLEN</i>	31
ARTIKEL 8.5 HOREN NEGATIEF BINDEND STUDIEADVIES	31
ARTIKEL 8.6 BEROEP TEGEN EEN NEGATIEF BINDEND STUDIEADVIES	31
ARTIKEL 8.7 STUDIEADVIES HOOFDFASE	32
HOOFDSTUK 9 SLOT- EN INVOERINGSBEPALINGEN.....	33
ARTIKEL 9.1 HARDHEIDSCLAUSULE EN NIET-GEREGELDE SITUATIES.....	33
ARTIKEL 9.2 KLACHTEN	33
ARTIKEL 9.3 INWERKINGTREDING, CITEERTITEL EN PUBLICATIE	33
ARTIKEL 9.4 EXPERIMENTEERARTIKEL	33
ARTIKEL 9.5 TUSSENTIJDSE WIJZIGING	33
ARTIKEL 9.6 INTREKKING	34

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1.1 BEGRIPSBEPALINGEN

1. Deze regeling is de Onderwijs- en examenregeling als bedoeld in artikel 7.13 WHW.
2. In deze regeling wordt verstaan onder:
  - Afstudeerrichting: specialisatie binnen de hoofdrichting/opleiding;
  - Associate degree-opleiding een tweejarige CROHO-geregistreerde Associate-degree opleiding met een studielast van 120 studiepunten als bedoeld in 7.3a.2.a en 7.4b.1 WHW;
  - Bacheloropleiding: een CROHO geregistreerde bacheloropleiding van de HZ met een studielast van 240 studiepunten als bedoeld in artikel 7.4b.2WHW danwel met een studielast van 180 studiepunten als bedoeld in artikel 7.9a WHW;
  - Blok: een periode van 10 weken van een studiejaar, zoals aangegeven op het jaarrooster;
  - Bodemcijfer: een cijfer dat minimaal behaald moet worden voor een toets;
  - CROHO: Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs;
  - Cursus: onderwijseenheid die een onderdeel is van een opleiding betrekking hebbend op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, waaraan een tentamen verbonden is (7.3 WHW);
  - EVC: erkenning van eerder verworven competenties, niet blijkend uit diploma's maar uit (werk-) ervaring (artikel 7.16 WHW);
  - EVK: erkenning van eerder verworven kwalificaties, blijkend uit diploma's;
  - Examen: het geheel van tentamens van de propedeutische fase of van de postpropedeutische fase of van de masteropleiding of van de associate-degree opleiding (7.10 WHW);
  - Hoofdphase: postpropedeutische fase van een bacheloropleiding in de zin van artikel 7:30 WHW met een studielast van 180 studiepunten;
  - HZ-Leerlijnen: Cursussen, onderdelen van cursussen of activiteiten die zijn gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden op het gebied van Engels, onderzoeksvaardigheden, ondernemendheid, Leren leren, alsmede cursussen, onderdelen van cursussen of activiteiten in het kader van HZ Personality die betrekking hebben op het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van de student;
  - HZ Personality: Personality / Vrije compositiecursussen (PVCC), of onderdelen van cursussen of activiteiten, die gericht zijn op het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling en de ontplooiing van de student. De HZ Personality leerdoelen zijn veelal (maar niet uitsluitend) leerdoelen die door de student zelf voorgesteld worden en hebben betrekking op onder meer bestuursactiviteiten, voorlichtings- en promotieactiviteiten, begeleidingsactiviteiten, projectactiviteiten, trainingsactiviteiten alsmede activiteiten inzake HZ Cult of HZ Sport;
  - Masteropleiding: een CROHO geregistreerde masteropleiding van de HZ met een studielast van ten minste 60 studiepunten als bedoeld in 7.3a WHW (7.4b.3 WHW);
  - Minor: een cursus (of een samenhangend geheel van cursussen) van 15 of 30 studiepunten, die in één semester of in een periode van een of twee blokken wordt gevolgd, gericht op de verwerving door de student van kennis, inzicht en vaardigheden (artikel 7.3 WHW);
  - Opleiding: een samenhangend geheel van cursussen waaraan een examen is verbonden (7.3 WHW). Elke opleiding is geregistreerd in het CROHO. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in associate-degree opleidingen, bacheloropleidingen, en masteropleidingen volgend op de bacheloropleiding (7.3a WHW);
  - Opleidingsvariant: de variant, te weten voltijd, deeltijd, duaal, waarin aan de opleiding kan worden deelgenomen;
  - Propedeutische fase: eerste jaar van de bacheloropleiding, gericht op het verkrijgen van inzicht in de inhoud van de betreffende bacheloropleiding met een studielast van 60 studiepunten;
  - Stage: een mogelijkheid om tijdens de opleiding de opgedane theorie in praktijk te brengen;
  - Studiejaar: tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daarop volgende kalenderjaar;

- Studieloopbaancoach: persoon belast met de begeleiding van studenten als bedoeld in artikel 7.34 lid 1 onder e WHW;
- Studiepunt: eenheid waarin studielast wordt uitgedrukt; 1 studiepunt is gelijk aan 28 uren studie (1 EC (European credit));
- Tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student met betrekking tot de inhoud van een cursus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (7.10 WHW). Een tentamen kan bestaan uit een of meer toetsen;
- Toetsen: een toets is een onderdeel van een tentamen. Een toets is een onderzoek naar kennis en/of vaardigheden en/of attitude van een student. Er zijn verschillende toetsvormen;
- Vrijstelling: het vrijstellen van een student van de toetsing van een cursus uit een bachelorprogramma of uit een Associate-degree opleiding;
- Wegingsfactor: factor die bepaalt in welke mate een toets wordt meegewogen in het eindcijfer van een cursus;
- WHW: wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

ARTIKEL 1.2 ALGEMEEN

1. Deze Onderwijs- en examenregeling is van toepassing op alle opleidingen zowel voltijd/deeltijd als duaal, **uitgezonderd**: de masteropleiding River Delta Development, de Associate degree-opleidingen en alle opleidingen die vallen onder artikel 7. Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs en artikel 2 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs.
2. Per opleiding (en per opleidingsvariant) waarvoor deze Onderwijs- en examenregeling geldt wordt in een uitvoeringsregeling OER HZ een nadere invulling gegeven aan deze Onderwijs- en examenregeling. Elke uitvoeringsregeling maakt integraal onderdeel uit van de Onderwijs- en examenregeling.
3. *vervallen*
4. Deze uitvoeringsregelingen OER HZ mogen niet afwijken van deze Onderwijs- en examenregeling.
5. Deze Onderwijs- en examenregeling is van toepassing op:
  - a. alle studenten die op enig moment gedurende de looptijd ervan in het studiejaar zijn ingeschreven bij een opleiding,
  - b. op de personen die gedurende de looptijd van de regeling verzoeken om toegelaten te worden tot de opleiding, en,
  - c. op extranei die op grond van hun inschrijving het recht hebben om deel te nemen aan een examen van de opleiding dan wel aan toetsen daarvan,

niet zijnde de masteropleiding River Delta Development, een Associate degree-opleiding, noch een opleiding waarbij sprake is van een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten in de zin van artikel 7. Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs en artikel 2 Besluit experiment vraagfinanciering hoger onderwijs. Deze opleidingen kennen ieder een eigen Onderwijs- en examenregeling.

ARTIKEL 1.3 VASTSTELLING EN EVALUATIE

1. Deze Onderwijs- en examenregeling bevat instellingsspecifieke bepalingen. De uitvoeringsregelingen OER HZ bevatten per opleiding (en per opleidingsvariant) opleidingsspecifieke bepalingen.
2. De instellingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het instellingsbestuur vastgesteld, nadat de opleidingscommissies in de gelegenheid zijn gesteld advies uit te brengen, danwel instemming te verlenen ten aanzien van de onderdelen a1, b, c, d, e en v van artikel 7.13 lid 2 WHW en na instemming van het medezeggenschapsorgaan.
3. De opleidingsspecifieke bepalingen worden jaarlijks door het instellingsbestuur vastgesteld, nadat de betrokken opleidingscommissies in de gelegenheid zijn gesteld advies uit te brengen. De opleidingscommissies hebben instemmingsrecht op de volgende onderdelen:
  - a. de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd (artikel 7.13 lid 2 sub a1 WHW);
  - b. de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding (artikel 7.13 lid 2 sub b WHW);
  - c. de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij de beëindiging van de opleiding moet hebben verworven (artikel 7.13 lid 2 sub c WHW);
  - d. waar nodig, de inrichting van praktische oefeningen (artikel 7.13 lid 2 sub d WHW);

- e. de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deeluitmakende onderwijsenheden (artikel 7.13 lid 2 sub e WHW);
  - f. indien van toepassing: ten aanzien van welke masteropleidingen toepassing is gegeven aan artikel 7.4a lid 8 WHW (artikel 7.13 lid 2 sub g WHW);
  - g. indien van toepassing: de wijze waarop de selectie van studenten voor een speciaal traject binnen een opleiding, bedoeld in artikel 7.9b WHW plaatsvindt (artikel 7.13 lid 2 sub v WHW).
4. De opleidingscommissies beoordelen jaarlijks de wijze van uitvoering van de Onderwijs- en examenregeling en de uitvoeringsregelingen OER HZ van alle opleidingen die behoren tot de opleidingscommissie.
5. De betrokken domeindirecteur is verantwoordelijk voor:
- a. de uitvoering van de Onderwijs- en examenregeling;
  - b. de invulling en uitvoering van de uitvoeringsregelingen OER HZ;
  - c. de jaarlijkse evaluatie ten behoeve van het instellingsbestuur van de Onderwijs- en examenregeling en de uitvoeringsregelingen OER HZ, waarbij hij het tijdsbeslag weegt voor de studenten, dat daaruit voortvloeit ten behoeve van de bewaking en zonodig bijstelling van de studielast (art. 7.14 WHW);
  - d. de voorbereiding van aanpassingen van de uitvoeringsregelingen OER HZ.

ARTIKEL 1.4 EVALUATIE ONDERWIJS

1. Het onderwijs in de opleiding wordt ten behoeve van kwaliteitsbevordering- en borging elk onderwijsblok geëvalueerd conform artikel 7.13 lid 2 sub a1 WHW.
2. Deze evaluatie wordt in ieder geval schriftelijk of digitaal uitgevoerd. Ook wordt het onderwijs ieder blok mondeling geëvalueerd met uitzondering van de minor-, de stage- en de afstudeerfase van de opleiding.
3. Iedere aan de opleiding ingeschreven student wordt voor het door hem gevolgde onderwijsblok in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan tenminste één van de in het tweede lid genoemde evaluatieactiviteiten.

HOOFDSTUK 2 INSCHRIJVING, VOOROPLEIDINGSEISEN, TOELATINGSBELEID

ARTIKEL 2.1 INSCHRIJVING

1. De toelating en inschrijving van studenten is geregeld in de *Regeling (beëindiging) inschrijving studenten en extranei HZ*.

ARTIKEL 2.2 TOELATING EN VOOROPLEIDINGSEISEN

1. Degene die wenst te worden toegelaten tot een opleiding van de HZ dient te voldoen aan één van de volgende vooropleidingseisen:
  - a. de graad van bachelor of master in het wetenschappelijk onderwijs of het hoger beroepsonderwijs, dan wel het met goed gevolg afgelegd hebben van het examen aan een instelling voor hoger onderwijs (artikel 7.28, lid 1 WHW);
  - b. een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) (artikel 7.24, lid 2 WHW);
  - c. een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) (artikel 7.24, lid 2 WHW);
  - d. een diploma van een middenkaderopleiding (niveau 4) als bedoeld in artikel 7.2.2. lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.24, lid 2 WHW);
  - e. een diploma van een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2. lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.24, lid 2 WHW);
  - f. een diploma van de bij ministeriele regeling aangewezen vakopleidingen als bedoeld in art. 7.2.2. lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 7.24 lid 2 WHW);
  - g. een bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt of naar het oordeel van het instellingsbestuur daaraan ten minste gelijkwaardig diploma (artikel 7.28, lid 2 WHW)¹;
  - h. beschikking van het instellingsbestuur dat het toelatingsonderzoek voor de gekozen opleiding met goed gevolg is afgelegd (artikel 7.29 lid 1 WHW).

ARTIKEL 2.2A TOELATING EN VOOROPLEIDINGSEISEN

1. Degene die wenst te worden toegelaten tot een driejarige bacheloropleiding (versneld traject), waarvan de studielast 180 studiepunten bedraagt, dient te voldoen aan een van de volgende vooropleidingseisen (artikel 7.9a):
  - a. een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) (artikel 7.24, lid 2 onder a of b)
  - b. een bij ministeriële regeling als ten minste gelijkwaardig aangemerkt of naar het oordeel van het instellingsbestuur daaraan ten minste gelijkwaardig diploma (artikel 7.28 lid 2).
2. Het instellingsbestuur kan besluiten ook een ander dan degene, bedoeld in het eerste lid, tot een driejarige bacheloropleiding toe te laten indien hij naar het oordeel van het instellingsbestuur blijk heeft gegeven van geschiktheid voor die opleiding.

ARTIKEL 2.3 NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN

1. Aan de inschrijving voor een opleiding kunnen nadere vooropleidingseisen worden gesteld (7.25 WHW).
2. Deze eisen vloeien voort uit de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (actuele tekst te raadplegen op www.overheid.nl).

Nadere vooropleidingseisen havo en vwo

3. De nadere vooropleidingseisen voor kandidaten met een havo-diploma dan wel vwo-diploma zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ.

¹ Een dergelijke ministeriële regeling is er thans niet.

Nadere vooropleidingseisen mbo

4. De nadere vooropleidingseisen voor kandidaten met een mbo-diploma (als bedoeld in art. 2.2 onder d en e van deze OER HZ) zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ. Deze nadere vooropleidingseisen voor instromers uit het mbo gelden met ingang van studiejaar 2015-2016 (art. 2.4 Uitvoeringsbesluit WHW). Deze eisen komen erop neer dat het automatische toelatingsrecht van mbo-gediplomeerden tot het hbo is vervallen: mbo-opleidingen uit een aantal mbo-*domeinen* geven geen direct toelatingsrecht meer tot hbo-opleidingen in bepaalde zogeheten *croho-onderdelen*. Welke mbo-opleiding in welk mbo-domein nog wel rechtstreekse toelating geeft tot een hbo-opleiding in een bepaald *croho-onderdeel* is terug te vinden in Bijlage C bij de Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs.
5. Indien een kandidaat een mbo-diploma heeft dat geen rechtstreekse toelating biedt tot de hbo-opleiding van zijn keuze (een 'niet-verwant' mbo-diploma), kan hij deze deficiëntie opheffen door middel van een deficiëntie-onderzoek. Het deficiëntieonderzoek voor kandidaten met een niet-verwant mbo-diploma bestaat uit de Studiekeuzecheck. Een positief advies in het kader van de Studiekeuzecheck betekent dat de kandidaat alsnog wordt toegelaten. Een negatief advies leidt tot weigering van de toelating.

ARTIKEL 2.3A BIJZONDERE NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN OPLEIDING TOT LERAAR BASISONDERWIJS (PABO)

1. Voor de inschrijving voor de opleiding tot leraar basisonderwijs gelden, met ingang van studiejaar 2015-2016, bijzondere nadere vooropleidingseisen (7.25a en 7.25b WHW).
2. De website www.goedvoorbereidnaardepabo.nl bevat gedetailleerde informatie over de bijzondere nadere vooropleidingseisen. Ook de website van de HZ bevat gedetailleerde informatie. Kandidaten nemen kennis van de informatie op die websites.
3. *vervallen*
4. *vervallen*

ARTIKEL 2.4 DEFICIËNTIE-ONDERZOEK

1. De bezitter van een diploma dat niet voldoet aan de voorwaarden voor inschrijving (deficiëntie) kan worden ingeschreven onder de voorwaarde dat blijkens een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen. Aan deze eisen moet zijn voldaan voor aanvang van de opleiding (artikel 7.25 lid 5 WHW). Dit onderzoek wordt door of namens het instellingsbestuur uitgevoerd. Het onderzoek kan intern (door de HZ) of extern (door derden) worden uitgevoerd.
2. Deze eisen zijn per opleiding uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ.

ARTIKEL 2.5 AANVULLENDE EISEN (7.26 WHW)

1. Aan de inschrijving voor een opleiding kunnen aanvullende eisen worden gesteld (artikel 3.6 Uitvoeringsbesluit WHW 2008, Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (actuele tekst te raadplegen op www.overheid.nl).
2. Deze eisen (de selectiecriteria en de procedure) zijn voor de opleidingen Maritiem officier en Sportkunde (voorheen: Sport & Bewegingseducatie) uitgewerkt in de betreffende uitvoeringsregelingen OER HZ.

ARTIKEL 2.6 TOELATINGSEISEN WERKCRING BIJ DEELTIJDVARIANT

1. In elke uitvoeringsregeling OER HZ voor een deeltijd opleidingsvariant is aangegeven welke eisen worden gesteld omtrent het verrichten van werkzaamheden tijdens het volgen van de opleiding (artikel 7.27 WHW).
2. Deze eisen hebben betrekking op de aard, de inhoud en het niveau van de werkring/werkzaamheden, alsmede de leerdoelen die moeten worden gerealiseerd. Uit de beschikbare informatie/documentatie moet blijken of de student praktijkopdrachten op zinvolle wijze via zijn werkring heeft kunnen uitvoeren, of de student voldoet aan opdrachten binnen het onderwijsprogramma en/of de student voldoet aan de eindkwalificaties van de opleiding.
3. *vervallen*

4. Voldoet een student in de loop van de opleiding niet meer aan de eisen, bedoeld in het tweede lid, dan blijft de student gerechtigd de opleiding in deeltijd te vervolgen, indien binnen zes maanden na het beëindigen van de vereiste werkzaamheden vergelijkbare werkzaamheden worden verricht, dan wel indien de student toestemming krijgt van de examencommissie (namens het instellingsbestuur) om de opleiding te vervolgen. De examencommissie is (namens het instellingsbestuur) bevoegd de student elk jaar te verzoeken bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat aan het bepaalde in het tweede lid wordt voldaan.

ARTIKEL 2.7 TOELATINGSEISEN WERKCRING BIJ DUALE OPLEIDINGSVARIANT

1. In elke uitvoeringsregeling OER HZ voor een duale opleidingsvariant is aangegeven welke eisen aan de betreffende werkring worden gesteld.
2. Een extraneus kan niet worden ingeschreven voor een duale opleiding.
3. De beroepsuitoefening van de duale opleiding vindt plaats op basis van een overeenkomst gesloten door de instelling, de student en het bedrijf of de organisatie waar het beroep in de praktijk wordt uitgeoefend. Namens de HZ wordt deze overeenkomst ondertekend door de domeindirecteur.
4. De overeenkomst, bedoeld in het vorige lid van dit artikel, bevat ten minste bepalingen over:
  - a. de duur van de overeenkomst en de tijdsduur van de periode of perioden van de beroepsuitoefening;
  - b. de begeleiding van de student;
  - c. het deel van de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student tijdens de periode of perioden van beroepsuitoefening dient te realiseren, en de beoordeling daarvan;
  - d. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.
5. Degene die zich voor een duale opleiding wenst in te schrijven, dient op het moment van toelating tot de opleiding, dan wel uiterlijk zes maanden nadien te beschikken over een overeenkomst als bedoeld in het vorige lid. Bij gebreke daarvan kan de examencommissie namens het instellingsbestuur de student de toegang tot de opleiding ontzeggen. De student wordt over dat besluit schriftelijk geïnformeerd.
6. Wordt een overeenkomst als bedoeld in het derde lid van dit artikel voortijdig beëindigd, dan wordt de student de gelegenheid geboden om binnen zes maanden een nieuwe overeenkomst te sluiten die aan de voorwaarden in het vierde lid voldoet. Indien niet tijdig een nieuwe overeenkomst wordt gesloten dan wel een overeenkomst wordt gesloten die niet aan de voorwaarden in het vierde lid voldoet, kan de examencommissie namens het instellingsbestuur besluiten de student de toegang tot de duale opleiding te ontzeggen. De student wordt over dat besluit schriftelijk geïnformeerd.

ARTIKEL 2.8 TOELATING OP GROND VAN ANDERE (BUITENLANDSE) DIPLOMA'S

1. De toelatingseisen in het kader van andere (buitenlandse) diploma's zijn nader geregeld in de *Regeling (beëindiging) inschrijving studenten en extranei HZ*. Daarbij wordt de *Gedragcode internationale student hoger onderwijs* (herziene versie 1 augustus 2014 voor studenten tot 1 september 2017 en de versie 1 september 2017 voor studenten na 1 september 2017) in acht genomen.
2. Het instellingsbestuur kan de bezitter van een ander diploma dan een bij ministeriële regeling aangewezen diploma, dat door de examencommissie van de desbetreffende opleiding is aangemerkt als ten minste gelijkwaardig aan een vwo-diploma, een havo-diploma of een op de WEB gebaseerd diploma van een middenkaderopleiding, van een specialistenopleiding, of van een bij ministeriële regeling aangewezen vakopleiding, vrijstellen van de wettelijke vooropleidingseis (artikel 7.28.2 WHW).
3. Indien het in het vorige lid van dit artikel bedoelde diploma een buiten Nederland afgegeven diploma is, kan het instellingsbestuur bepalen dat geen examens of onderdelen daarvan worden afgelegd, dan nadat ten genoegen van de desbetreffende examencommissie het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs. Het instellingsbestuur kan tevens bepalen dat betrokkene niet wordt ingeschreven zolang het in de voorgaande volzin bedoelde bewijs niet is geleverd.
4. Studenten aan een Nederlandstalige opleiding met een niet-Nederlandse vooropleiding dienen het volgende te overleggen: een bewijs van het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen NT2 II (programma II) dat niet ouder is dan twee jaar, het met goed gevolg afleggen van de ITN-toets (Interuniversitair Nederlands), of een minimaal vergelijkbaar certificaat zoals het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) of profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs (PTHO), dan wel een namens het instellingsbestuur afgegeven besluit dat de student van deze eis is vrijgesteld. Deze taaleis geldt ook voor studenten met een in Suriname of in landen die deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden behaald MBO-4 of gelijkwaardig diploma.

5. Indien het in het tweede lid van dit artikel bedoelde diploma een buiten Nederland afgegeven diploma is en het onderwijs in het Engels wordt aangeboden, kan het instellingsbestuur bepalen dat geen examens of onderdelen daarvan worden afgelegd, dan nadat ten genoegen van de desbetreffende examencommissie het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Engelse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs. Het instellingsbestuur kan tevens bepalen dat betrokkene niet wordt ingeschreven zolang het in de voorgaande volzin bedoelde bewijs niet is geleverd. Dienaangaande gelden de volgende eisen: voor studenten tot 1 september 2017: IELTS (gemiddelde score van minimaal 6.0), TOEFL iBT (internet based test)(minimale score van 79 in overgangsfase zijn TOEFL 550 en 213 toegestaan), TOEIC, Cambridge ESOL, en voor studenten na 1 september 2017: IELTS (gemiddelde score van minimaal 6.0), TOEFL paper (minimaal 550), TOEFL internet (minimaal 80), TOEIC (listening and reading 670 en speaking and writing 290) en Cambridge English (minimaal 169), zoals ook weergegeven in de regelingen genoemd in 2.8.1. Een eigen taaltoets mag niet worden gebruikt, tenzij deze door de Landelijke Commissie, op advies van het Research Centre voor Examinering en Certificering (RCEC), gevalideerd is. Studenten afkomstig uit de Volksrepubliek China zijn slechts toelaatbaar met een NESO certificaat. Deze taaleis geldt niet voor buitenlandse studenten die hun vooropleiding hebben genoten in Nederland, de Verenigde Staten van Amerika, Groot-Brittannië, Ierland, Australië, Nieuw-Zeeland, Canada (uitgezonderd Quebec), Malta en voor studenten (na 1 september 2017) die houder zijn van het International Baccalaureate certificaat voor English A Language and Literature. Deze taaleis geldt evenmin voor buitenlandse studenten die de examens hebben afgelegd (inclusief het vak Engels) op de Diplomalijst van het Nuffic. (<http://www.internationalstudy.nl/wp-content/uploads/2016/03/Diplomalijst.pdf>)
6. Buitenlandse studenten die 18 jaar of ouder zijn op de eerste dag waarop de opleiding begint waarvoor voor de eerste maal om inschrijving wordt verzocht, moeten op die dag rechtmatig verblijf houden in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000.
7. Voor buitenlandse studenten met een verblijfsvergunning geldt de eis dat zij jaarlijks minimaal 50% van de studiepunten van het betreffende studiejaar behaald moeten hebben. Bij een lagere score zal hiervan een melding aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) worden gedaan, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor de student niet aan zijn verplichtingen heeft kunnen voldoen. Per opleiding kan een dergelijke melding eenmaal achterwege blijven (wet modern migratiebeleid).

ARTIKEL 2.9 TOELATING OP GROND VAN TOELATINGSONDERZOEK (COLLOQUIUM DOCTUM)

1. Het instellingsbestuur kan personen van eenentwintig jaar of ouder, die niet voldoen aan de in artikel 2.2 gestelde vooropleidingseisen, daarvan vrijstellen indien uit een toelatingsonderzoek blijkt is gegeven van:
  - a. geschiktheid voor het onderwijs waarvoor de kandidaat zich heeft aangemeld en
  - b. voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs (7.29.1) ;
  - c. voldoende beheersing van de Engelse taal ingeval de opleiding in de Engelse taal wordt aangeboden voor het met vrucht kunnen volgen van dat onderwijs.
2. Het toelatingsonderzoek als bedoeld in het eerste lid wordt in opdracht van het instellingsbestuur uitgevoerd door Aob Compaz (website: www.aobcompaz.nl ; emailadres: onderwijs@aob-compaz.nl).
3. Het toelatingsonderzoek betreft met name het toetsen van het cognitief vermogen van de betrokkene. Dit wordt uitgevoerd op basis van gestandaardiseerde en op havo-niveau genormeerde tests die zowel verbaal inzicht, het exact logisch denkvermogen als het numeriek denkvermogen in beeld brengen, aangevuld met een aantal specifieke, voor de verschillende studierichtingen belangrijke capaciteiten. De test wordt digitaal afgenomen in een geconditioneerde testomgeving onder toezicht van een adviseur.
4. Het toelatingsonderzoek heeft ten doel vast te stellen of de kandidaat blijkt geeft van geschiktheid voor het onderwijs van de opleiding en van voldoende beheersing van de Nederlandse dan wel de Engelse taal voor het succesvol kunnen deelnemen aan het onderwijs van de opleiding.
5. Het instellingsbestuur kan ten aanzien van een bezitter van een buiten Nederland afgegeven diploma, dat in het eigen land toegang geeft tot een opleiding aan een instelling voor hoger onderwijs, afwijken van de in het eerste lid genoemde leeftijdsgrens. Van die leeftijdsgrens kan het instellingsbestuur ook afwijken, indien in bijzondere gevallen geen diploma kan worden overgelegd.
6. Het Studentenbureau verstrekt namens het instellingsbestuur aan betrokkene na afronding van het toelatingsonderzoek een verklaring inhoudende afwijzing of toelating tot de opleiding. Bij toelating tot de opleiding wordt een kopie van de verklaring door het Studentenbureau toegevoegd aan het studentdossier.
7. Per opleiding bevat het programma van het toelatingsonderzoek specifieke onderdelen die per opleiding in de uitvoeringsregeling OER HZ worden weergegeven.

ARTIKEL 2.10 INSCHRIJVINGSVOORWAARDEN

1. De inschrijving van een kandidaat is pas definitief als hij aan alle inschrijvingsvoorwaarden heeft voldaan.

ARTIKEL 2.11 WEIGERING/UITSCHRIJVING WEGENS ONGEWENSTE GEDRAGINGEN IN RELATIE TOT TOEKOMSTIGE BEROEPSOEFENING

1. Wanneer daarvoor aanleiding is, geeft het instellingsbestuur toepassing aan de bevoegdheid van artikel 7:42a WHW om de inschrijving van een student te weigeren of te beëindigen als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.

ARTIKEL 2.12 BEZWAAR

1. Beslissingen van het instellingsbestuur zijn voor bezwaar vatbaar conform het bepaalde in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

HOOFDSTUK 3 INRICHTING OPLEIDINGEN

ARTIKEL 3.1 DOELSTELLING OPLEIDINGEN

1. Met elke aan de HZ verzorgde opleiding verwerft de student een zodanig samenhangende verzameling van kennis, houding en vaardigheden, dat deze na het afronden van de betreffende opleiding in staat is tot professionele uitvoering van taken die afgeleid zijn van het competentieprofiel (eindkwalificaties) van de opleiding en in aanmerking komt voor een eventuele voortgezette opleiding. Na afronden van de opleiding moet de student als beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig en met kritische instelling op hbo-niveau kunnen werken.
2. Het hbo-niveau is vastgelegd in de Dublin Descriptoren. Deze worden door alle relevante partijen in Nederland en Europa geaccepteerd als de kenmerken voor het handelings- en denkniveau van degene die een opleiding met goed gevolg heeft afgerond.

ARTIKEL 3.2 OPLEIDINGSPROFIEL EN COMPETENTIES VAN OPLEIDINGEN

1. Elke opleiding kent een opleidingsprofiel.
2. De opleiding borgt dat de student de te behalen leerresultaten van zijn opleiding verwerft (ter toelichting: het begrip leerresultaten kent meerdere uitwerkingen, waaronder: eindkwalificaties, beroepstaken, leeruitkomsten, competenties of opleidingscompetenties).
3. Het opleidingsprofiel en de leerresultaten van opleidingen zijn opgenomen in elke *uitvoeringsregeling OER HZ*.

ARTIKEL 3.2A ORGANISATIE ONDERWIJS VAN OPLEIDINGEN

1. Per opleiding is in elke uitvoeringsregeling OER HZ de feitelijke organisatie van het onderwijs opgenomen.

ARTIKEL 3.3 STUDIEDUUR EN STUDIELAST OPLEIDING, ALGEMENE GEGEVENS OPLEIDING

1. Een opleiding bevat:
  - a. een vierjarig studieprogramma met een studielast van 240 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 180 studiepunten in de hoofdfase (bacheloropleiding), dan wel
  - b. een driejarig studieprogramma met een studielast van 180 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 120 studiepunten in de hoofdfase (7.9a WHW) (bacheloropleiding), dan wel
  - c. *vervallen*
2. Een opleiding kan worden aangeboden in een voltijdse, deeltijdse of duale variant.
3. *vervallen*
4. In iedere uitvoeringsregeling OER HZ is per bacheloropleiding in elk geval opgenomen:
  - a. de (internationale) naam van de opleiding;
  - b. de voltijdse, deeltijdse of duale opleidingsvariant;
  - c. de competentiebreakdown (overzicht van door de student te verwerven competenties met daaraan gekoppeld deeltaken, leerdoelen en evt. eisen)
  - d. de CROHO-code;
  - e. de graad, de afkorting daarvan, de internationale benaming en titulatuur;
  - f. de locatie waar de opleiding wordt verzorgd;
  - g. de voertaal van de opleiding;
  - h. de datum van accreditatie door de NVAO;
  - i. of een opleiding een driejarig programma aanbiedt (2.2A OER HZ
  - j. eventuele afstudeerrichtingen (artikel 3.10 OER HZ);
  - k. bijzondere nadere vooropleidingseisen, aanvullende eisen en/of toelatingseisen.
  - l. indien aanwezig, de mogelijkheden die worden geboden voor de doorstroom met een Ad-getuigschrift.
5. *vervallen*

ARTIKEL 3.4 VERVALLEN

ARTIKEL 3.5 PROPEDEUTISCHE FASE

1. De propedeutische fase van een bacheloropleiding heeft als doel de oriëntatie van de student op het vakgebied te bevorderen, alsook verwijzing en selectie.
2. De propedeutische fase van een bacheloropleiding kent een studielast van 60 studiepunten, welke wordt afgesloten met een propedeutisch examen.
3. *vervallen*
4. Alle cursussen binnen een propedeuse worden per opleiding beschreven in een uitvoeringsregeling OER HZ. Deze beschrijving bevat in elk geval:
  - a. de titel van de cursus;
  - b. de cursuscode;
  - c. de voorwaarden voor deelname aan de cursus;
  - d. bijzondere voorwaarden voor toekenning studiepunten;
  - e. al dan niet verplichte deelname aan de cursus;
  - f. beknopte beschrijving van de cursusinhoud;
  - g. te bereiken competenties of deeltaken van competenties;
  - h. te realiseren leerdoelen;
  - i. te behalen studiepunten;
  - j. de taal waarin de cursus wordt verzorgd;
  - k. de gehanteerde werkvormen en het aantal contact(klok)uren;
  - l. de wijze van toetsen, de toetsvorm en het moment van toetsing als vermeld in het toetsplan.

ARTIKEL 3.6 HOOFDFASE

1. De hoofdfase van een bacheloropleiding heeft tot doel te bevorderen dat de student de kennis en vaardigheden die hij in de propedeuse heeft verworven verder verdiept en ook verbreedt in het licht van de toekomstige beroepsuitoefening.
2. De studielast in de hoofdfase van een opleiding, welke wordt afgesloten met een afsluitend examen, kent:
  - a. bij een vierjarige bacheloropleiding: 180 studiepunten;
  - b. bij een driejarige bacheloropleiding: 120 studiepunten.
3. *vervallen*
4. Voor de inschrijving en toegang tot de hoofdfase van een bacheloropleiding geldt als eis het bezit van een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde propedeutisch examen van die opleiding (zie ook artikel 14.1 *reglement (beëindiging) inschrijving studenten en extranei*). De examencommissie kan aan een student op zijn verzoek reeds de toegang tot het afleggen van een of meer onderdelen van het afsluitend examen (de hoofdfase) verlenen voordat hij het propedeutisch examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg heeft afgelegd (zie ook artikel 4.4).
5. In elke uitvoeringsregeling OER HZ zijn per opleiding, binnen de hoofdfase, alle cursussen beschreven. Deze beschrijving bevat in elk geval:
  - a. de titel van de cursus;
  - b. de cursuscode;
  - c. de voorwaarden voor deelname aan de cursus;
  - d. bijzondere voorwaarden voor toekenning studiepunten;
  - e. al dan niet verplichte deelname aan de cursus;
  - f. beknopte beschrijving van de cursusinhoud;
  - g. te bereiken competenties of deeltaken van competenties;
  - h. te realiseren leerdoelen;
  - i. te behalen studiepunten;
  - j. de taal waarin de cursus wordt verzorgd;
  - k. de gehanteerde werkvormen en het aantal contact(klok)uren;
  - l. de wijze van toetsen, de toetsvorm en het moment van toetsing als vermeld in het toetsplan.

ARTIKEL 3.7 VERVALLEN

ARTIKEL 3.8 MINOR

1. *vervallen*
2. *vervallen*
3. De student is verplicht een van de minoren te volgen uit het aanbod van de HZ. Dit aanbod wordt gepubliceerd op HZ Learn. De Minorgids en de HZ Learn pagina geven informatie over de wijze van aanmelding. Voor het volgen van een minor kunnen nadere opleidingseisen worden gesteld. De Studieloopbaancoach (SLC) en de minoreigenaar kunnen de student hierover verder informeren.
4. De student van een bacheloropleiding moet de propedeuse en in ieder geval minimaal 30 studiepunten in de hoofdfase hebben behaald voordat hij kan deelnemen aan een minor. Hiervoor geldt een uitzondering wanneer de examencommissie vanwege door de student aangedragen bijzondere omstandigheden toestemming geeft om een door de student voorgestelde minor te volgen. Aan de deelname aan een minor kunnen extra toelatingseisen worden gesteld. De student die een 180 EC-traject volgt, moet de propedeuse hebben behaald of ten minste 60 EC in totaal voordat hij kan deelnemen aan een minor. Indien nadere aanvullende voorwaarden van toepassing zijn worden deze ook beschreven in de uitvoeringsregeling OER HZ.
5. De door de student gekozen minor dient aan te sluiten bij diens studiekeuze en studieloopbaan. Een minor is bedoeld om kennis en kunde van de student te verdiepen of te verbreden. Bij verdiepen wordt gedacht aan het volgen van een minor die de student in staat stelt om verder te ontwikkelen in een specifiek, specialistisch aspect van zijn toekomstige beroep. Bij verbreden gaat het erom dat de visie van de student op de maatschappij en de samenleving wordt vergroot waarbij het gaat om meer algemene onderwerpen die het werkveld van de student raken.
6. Een student heeft, na voorafgaand verkregen toestemming van de deelexamencommissie, de mogelijkheid tot deelname aan een minor (die niet is opgenomen in de Minorgids) bij een andere instelling voor hoger onderwijs in Nederland (www.kiesopmaat.nl) of in het buitenland. De examencommissie toetst of de doelstellingen en het niveau van de te kiezen minor voldoende verantwoord is door de student en/of de doelstellingen en het niveau van de te kiezen minor niet ook bereikt zouden kunnen worden met het volgen van een HZ-minor en tevens of de minor aansluit bij de studiekeuze en studieloopbaan van de student. Voor deelname aan een minor buitenland kunnen ook specifieke taaleisen gelden waaraan moet worden voldaan. Deze taaleisen zijn opgenomen in de minorgids. De student kan voor meer informatie hierover ook contact opnemen met HZ International Office.
7. *vervallen*
8. *vervallen*
9. *vervallen*

ARTIKEL 3.9 STAGE EN AFSTUDEREN

1. In het kader van een bacheloropleiding volgt de student ten minste één stage.
2. Elke uitvoeringsregeling OER HZ bevat per bacheloropleiding de voorwaarden voor deelname aan stages, de hoofdlijnen van de vorm en inhoud van stages, het verwerven van stageplaatsen, het stageaanbod en de beoordeling. De uitwerking daarvan is neergelegd in een handleiding per opleiding.
3. In het kader van een bacheloropleiding zijn regels gesteld voor het afstuderen, waaronder het voltooiën van een afstudeerstage. Elke uitvoeringsregeling OER HZ bevat per bacheloropleiding de voorwaarden alsmede de hoofdlijnen omtrent de vorm en inhoud van het afstuderen, het verwerven van een afstudeerplaats en de beoordeling daarvan. De uitwerking daarvan is neergelegd in een handleiding per opleiding.
4. Het is een buitenlandse student, die vrijstelling van toetsing van cursussen heeft verkregen, niet toegestaan stage te lopen of af te studeren in het land van herkomst. De examencommissie kan namens het instellingsbestuur en op verzoek van de buitenlandse student daarvoor toch toestemming verlenen. De examencommissie betreft daarbij in elk geval de volgende aspecten:
  - a. op welke opleiding het verzoek betrekking heeft;
  - b. voor welke en hoeveel cursussen is vrijstelling verleend;
  - c. heeft de stage-/afstudeeropdracht een internationale focus (dus niet (alleen) een focus op het land van herkomst);
  - d. is de instelling of het bedrijf waar wordt afgestudeerd resp. stage wordt gelopen internationaal georiënteerd (dus niet (alleen) georiënteerd op het land van herkomst).

ARTIKEL 3.10 AFSTUDEERRICHTINGEN

1. Een opleiding kan afzonderlijke afstudeerrichtingen omvatten.
2. Het instellingsbestuur kan normen stellen voor de toelating tot een afstudeerrichting indien de aard en inhoud van de verschillende afstudeerrichtingen van een opleiding zodanig van elkaar verschillen dat deze normen gerechtvaardigd zijn (artikel 7.9 WHW).
3. De afstudeerrichtingen alsmede evt. normen als bedoeld in het vorige lid van dit artikel zijn per opleiding opgenomen in elke uitvoeringsregeling OER HZ.

ARTIKEL 3.11 VERVALLEN

ARTIKEL 3.11A HZ-LEERLIJNEN

1. Elke opleiding neemt de vereiste HZ-leerlijnen op in het onderwijsprogramma, te weten: Onderzoeksvaardigheden, Engels, Leren leren, Ondernemendheid, HZ Personality.
2. De wijze waarop de leerlijnen zijn opgenomen in het onderwijsprogramma wordt duidelijk geëxpliciteerd in de uitvoeringsregeling OER HZ.

ARTIKEL 3.12 HZ PERSONALITY

1. In het onderwijsprogramma van een bacheloropleiding is ruimte gereserveerd voor HZ Personality. HZ Personality is voor zover mogelijk gelijkmatig verspreid over het onderwijsprogramma (evenredig over de studiejaar van de opleiding). Hoeveel studiepunten HZ Personality bedraagt hangt af van de opleiding en het studiejaar waarin de student is gestart.
  - a. Is de student de opleiding gestart in 2016-2017 of daarna, dan omvat HZ Personality 10 studiepunten van het onderwijsprogramma;
  - b. Is de student de opleiding gestart in 2015-2016, dan bedraagt HZ Personality 7,5 studiepunten van het onderwijsprogramma. Voor studenten die een opleiding volgen binnen het domein Economie en Social Work geldt als uitzondering dat HZ Personality 5 studiepunten van het onderwijsprogramma bedraagt;
  - c. Wanneer de student de opleiding is gestart in 2014-2015 of daarvoor, dan bedraagt HZ Personality minimaal 2,5 en maximaal 7,5 studiepunten van het onderwijsprogramma.
  - d. De opleiding geeft het aantal studiepunten HZ Personality aan in de uitvoeringsregeling OER HZ.
  - e. De deeltijd- en duale variant van een opleiding kunnen ruimte bevatten voor HZ Personality.
2. *vervallen*
3. *vervallen*
4. *vervallen*
5. *vervallen*
6. De handleiding over HZ Personality is gepubliceerd op www.hz.nl.

ARTIKEL 3.13 GEZAMENLIJKE OPLEIDING

1. Een opleiding of afstudeerrichting kan worden aangeboden tezamen met een andere instelling voor hoger onderwijs.
2. De student die zich bij een andere (Nederlandse) instelling inschrijft voor een gezamenlijke opleiding die wordt aangeboden in samenwerking met de HZ, dient zich ook bij de HZ in te schrijven als student (artikel 7.3c WHW).
3. Elke uitvoeringsregeling OER HZ van een gezamenlijke opleiding bevat in elk geval:
  - a. de (internationale) naam van de opleiding en de naam van partner instelling(en) waarmee de opleiding of afstudeerrichting wordt aangeboden;
  - b. de voltijdse, deeltijdse of duale opleidingsvariant;
  - c. de competentiebreakdown (overzicht van door de student te verwerven competenties met daaraan gekoppeld deeltaken, leerdoelen en evt. eisen);
  - d. de CROHO-code;
  - e. de graad, de afkorting daarvan en de internationale benaming;
  - f. de locatie waar de opleiding wordt verzorgd;
  - g. de voertaal van de opleiding;

- h. de datum van accreditatie door de NVAO.
- i. de gehanteerde werkvormen en het aantal contact(klok)uren.

ARTIKEL 3.13A VERVALLEN

ARTIKEL 3.14 HONOURSPROGRAMMA

1. Het honoursprogramma van de HZ is een interdisciplinair en extra-curriculair onderwijsprogramma voor studenten (artikel 7.9b WHW). De opzet en de doelstellingen van het programma, de studiebelasting en de wijze van selecteren van studenten die willen deelnemen aan het programma zijn eveneens beschreven in het honoursprogramma, dat is gepubliceerd op www.hz.nl: <https://hz.nl/studiekeuze/talent>.
2. Het instellingsbestuur selecteert de studenten die worden toegelaten tot het honoursprogramma.
3. Indien een student het honoursprogramma met goed gevolg heeft afgelegd, ontvangt de student een certificaat waarop ten minste de doelstellingen van het programma, de studielast en de resultaten van de student worden vermeld.

ARTIKEL 3.15 ALGEMENE BEPALINGEN OVER HET ONDERWIJSPROGRAMMA

1. *vervallen*
2. De opleiding en de toetsing van cursussen binnen de opleidingen vinden plaats in de Nederlandse danwel Engelse taal.
3. In afwijking van het bepaalde in de vorige lid van dit artikel wordt onderwijs in een andere taal gegeven, indien:
  - a. het onderwijs betreft dat gegeven wordt door een anderstalige docent;
  - b. de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs of van een cursus noodzaakt een andere taal te gebruiken, dan wel indien dat wegens de herkomst van de studenten voor de hand ligt, of
  - c. het een minor betreft waarbij is vermeld dat deze minor in een andere taal wordt verzorgd.
4. In een opleiding die in het Nederlands wordt aangeboden kan het gebruik van (onder meer) Engelstalige literatuur verplicht worden gesteld.
5. In elke uitvoeringsregeling OER HZ is per opleiding aangegeven in welke taal het onderwijs wordt gegeven en of sprake is van verplichte Engelstalige literatuur.

ARTIKEL 3.16 AUTEURSRECHT STUDENTEN

1. Het auteursrecht dat rust op werken en producten die in het kader van de opleiding door studenten of extranei worden gemaakt, komt in beginsel toe aan de student of extraneus.
2. Als de student of extraneus in opdracht van de HZ werk maakt als onderdeel van zijn opleiding, verkrijgt de HZ daarop een gebruiksrecht.

ARTIKEL 3.16A PRIVACYREGELING STUDENTEN

1. Binnen HZ geldt een Privacyreglement Studenten HZ voor de verwerking en bescherming van persoonsgegevens. Dit reglement is te vinden op de website onder Privacyreglement Studenten HZ via www.hz.nl

ARTIKEL 3.17 TOPSPORT

1. Op topsporters die als studenten zijn ingeschreven aan de HZ is het *Reglement topsport HZ* van toepassing.
2. Aan een student als bedoeld in het eerste lid van dit artikel kan onderwijskundige facilitaire ondersteuning, omschreven in artikel 5 van het *Reglement topsport HZ*, worden verleend. Daartoe dient hij een studie- en sportplan te vervaardigen in overleg met de topsportcoördinator en de opleidingscoördinator. De domeindirecteur en de deexamencommissie beslissen met inachtneming van ieders bevoegdheden omtrent de goedkeuring van het studie- en sportplan resp. de te verlenen onderwijskundige faciliteiten.

3. De student kan eerst aanspraak maken op de in het studie- en sportplan opgenomen onderwijskundige faciliteiten na schriftelijke goedkeuring van de domeindirecteur resp. de deexamencommissie.

HOOFDSTUK 4 HET ONDERWIJS

ARTIKEL 4.1 INDELING STUDIEJAAR

1. Een studiejaar bestaat uit twee semesters of uit vier blokken. Per aanvang studiejaar 2018-2019 starten alle studenten die zich hebben ingeschreven voor het eerste studiejaar van een opleiding met een bloksysteem. De uitvoeringsregelingen OER HZ vermelden voorts of een opleiding het semester- of het bloksysteem hanteert (doorgaans in het curriculumoverzicht dat is opgenomen in artikel 2.2.3 van de uitvoeringsregeling OER HZ).

ARTIKEL 4.2 LEERROUTE, VOORWAARDEN EN NORMEN

1. De student bepaalt, na afloop van een semester of na afloop van twee aansluitende blokken, zijn leerroute in overeenstemming met de voorwaarden en normen verwoord in de artikelen 3.5 tot en met 3.12 van deze Onderwijs- en examenregeling. Deze zijn per opleiding uitgewerkt in de voor elke opleiding vastgestelde uitvoeringsregeling OER HZ.
2. De leerroute wordt vastgelegd in het studieplan zoals bedoeld in artikel 7.3 van deze Onderwijs- en examenregeling.
3. De leerroute en het daaruit voortvloeiende studieplan behoeft goedkeuring van de studieloopbaancoach.

ARTIKEL 4.3 VERVALLEN

ARTIKEL 4.4 (VOORWAARDELIJKE) DEELNAME CURSUS

1. De student kan aan een cursus deelnemen indien deze is opgenomen in het studieplan.
2. Voorafgaand aan deelname aan een cursus dient een student aan de toelatingseisen te hebben voldaan. De student die (nog) niet voldoet aan deze toelatingseisen, dient (vooraf) een schriftelijk verzoek in bij de examencommissie teneinde voor deelname aan die cursus in aanmerking te komen. De examencommissie besluit vervolgens of en zo ja onder welke voorwaarden de student aan de cursus kan deelnemen en stelt de student daarvan schriftelijk in kennis.

ARTIKEL 4.5 DEELNAME INTERNATIONAAL UITWISSELINGSPROGRAMMA

1. De student die wenst deel te nemen aan een internationaal uitwisselingsprogramma dient in ieder geval de propedeutische fase te hebben behaald.
2. In elke uitvoeringsregeling OER HZ kunnen per opleiding nadere voorwaarden aan een internationaal uitwisselingsprogramma worden gesteld.

ARTIKEL 4.6 VRIJSTELLINGEN

1. Op het verlenen van vrijstellingen is de HZ beleidsnotitie *Vrijstellingenbeleid* van toepassing, behoudens voor zover daar in deze regeling van wordt afgeweken. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl
2. De student kan een verzoek indienen bij de examencommissie voor vrijstelling van toetsing van één of meerdere cursussen. Vrijstellingen worden verleend voor:
  - a. maximaal 180 studiepunten bij een vierjarige bacheloropleiding,
  - b. maximaal 120 studiepunten bij een driejarige bacheloropleiding en
  - c. *vervallen*.
 behoudens de bevoegdheid van de examencommissie als bedoeld in artikel 4.7, derde lid².
3. De student kan in aanmerking komen voor vrijstelling van de toetsing van een cursus op de volgende gronden:

² beleidsnotitie van 26 maart 2007 van Minister OC&W, *Nederlands hoger onderwijs in het buitenland, wat er wel en niet kan*, bij onderdeel A: "Met het oog op de zorgvuldigheid en geloofwaardigheid is het van belang dat een representatief deel van het onderwijs altijd bij de Nederlandse opleiding in Nederland wordt gevolgd (ten minste een kwart van de opleiding)". Bij een vierjarige bacheloropleiding kunnen maximaal 180 en bij een driejarige bacheloropleiding maximaal 120 studiepunten worden toegekend.

- a. vanwege een eerder gevolgde opleiding waardoor de student meent te beschikken over een kwalificatie op een bepaald niveau. De student overlegt hiertoe een diploma, getuigschrift of certificaat van de instelling waar deze competentie verworven is (EVK), en/of
  - b. vanwege een ervaringscertificaat toegekend door een erkende EVC-instelling.
4. In het kader van een vrijstellingsverzoek maakt de examencommissie een afweging tussen de aard en inhoud van de reeds aanwezige kwalificaties en de toets waarvoor vrijstelling wordt verzocht. De beoordeling van vrijstellingsverzoeken en het verlenen ervan vindt steeds plaats op individuele basis.
  5. Als de examencommissie de student vrijstelling verleent voor 180 resp. 120 studiepunten, omvat de resterende studielast in ieder geval ook het afstuderen. Het afstuderen kan niet worden vrijgesteld.
  6. De procedure voor de aanvraag van een vrijstelling is beschreven in de HZ beleidsnotitie *Vrijstellingenbeleid*.

ARTIKEL 4.7 ERKENNING VERWORVEN COMPETENTIES (EVC)

1. Op verzoek van de bezitter van een EVC-certificaat kan de examencommissie vrijstelling verlenen voor delen van een opleidingsprogramma. Artikel 4.6 van deze Onderwijs- en examenregeling is van overeenkomstige toepassing.
2. De examencommissie wint voorafgaande aan haar besluit het advies van de betreffende domeindirecteur in.
3. De examencommissie kan op verzoek van de student, onder bijzondere omstandigheden, terwijl de student voorts beschikt over een ervaringscertificaat én na dienaangaande verkregen positief advies van de domeindirecteur, vrijstelling verlenen voor:
  - a. maximaal 210 studiepunten bij een vierjarige bacheloropleiding,
  - b. maximaal 150 studiepunten bij een driejarige bacheloropleiding en
  - c. *vervallen*.
4. Als de examencommissie de student vrijstelling verleent voor 210 resp. 150 studiepunten, moet de resterende studielast van 30 studiepunten bestemd zijn voor het afstuderen. Het afstuderen kan niet worden vrijgesteld.

ARTIKEL 4.8 SAMENWERKING BUITENLANDSE ONDERWIJSPARTNERS

1. De HZ kan een duurzame samenwerkingsrelatie aangaan met een buitenlandse onderwijspartner³, die steeds bij schriftelijke overeenkomst wordt vastgelegd. De samenwerking ziet op:
  - a. het door de HZ faciliteren van een opleiding van die partner, en
  - b. het beoordelen door de HZ van de kwaliteit van die opleiding, en
  - c. het in de gelegenheid stellen van studenten van die partner om zich in te schrijven als student voor een aansluitende opleiding bij de HZ.
2. In geval van een duurzame samenwerkingsrelatie als bedoeld in het eerste lid kan de examencommissie op verzoek van een buitenlandse student, die bij de HZ als zodanig voor een opleiding is ingeschreven en aan alle daaraan te stellen voorwaarden voldoet, vrijstelling verlenen van toetsing van één of meerdere cursussen.
3. Vrijstelling als bedoeld in het tweede lid kan worden verleend voor maximaal 180 studiepunten.
4. De examencommissie neemt bij een vrijstellingsverzoek kennis van de kwaliteit van de buitenlandse opleiding. Bij de beoordeling van het vrijstellingsverzoek betreft zij de algemene criteria genoemd in artikel 4.6 alsmede de HZ beleidsnotitie *HZ Vrijstellingbeleid*. Verder vergewist zij zich ervan:
  - a. dat een representatief deel van het onderwijs bij de HZ wordt gevolgd (ten minste een kwart van de opleiding, waaronder het afstuderen), en
  - b. dat (namens het instellingsbestuur) de domeindirecteur de buitenlandse opleiding regelmatig op een blijvend kwaliteitsniveau beoordeelt, en
  - c. dat (namens het instellingsbestuur) de domeindirecteur er voor zorg draagt dat de buitenlandse opleiding voldoet aan alle eisen die aan het onderwijs op grond van de Nederlandse wetgeving en deze Onderwijs- en examenregeling worden gesteld.

---

³ variant op onderdeel A, beleidsnotitie van 26 maart 2007 Minister OC&W: *Nederlands hoger onderwijs in het buitenland, wat er wel en niet kan*

ARTIKEL 4.9 STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING

1. Studenten met een functiebeperving hebben op grond van de wet en de HZ beleidsnotitie *Studeren met een functiebeperving* recht op passende voorzieningen, tenzij dit voor de HZ tot een onevenredige belasting zou leiden.
2. Voorzieningen dienen ertoe belemmeringen weg te nemen of te beperken, zodat de student de gelegenheid heeft om de studie succesvol te doorlopen. Voorzieningen dienen de zelfstandigheid en volwaardige participatie van de student zoveel mogelijk te bevorderen. De voorzieningen kunnen betrekking hebben op aanpassingen in het onderwijsprogramma (inclusief stages), studieroosters, toetsing, leermiddelen en andere onderwijsvoorzieningen.
3. De decaan van de betrokken opleiding fungeert als aanspreekpunt voor de student.
4. De examencommissie, de directeur en de student hebben, in samenspraak met de decaan, overleg omtrent de vormgeving van ten behoeve van de student te treffen voorzieningen.
5. In het kader van de voor de student te treffen voorzieningen wordt een overeenkomst gesloten tussen de student en de examencommissie voor onderwerpen die haar aangaan en de directeur voor onderwerpen die hem aangaan.
6. De procedure in het kader van een beroep op de voorzieningen als in dit artikel bedoeld, is beschreven in de HZ beleidsnotitie *Studeren met een functiebeperving*. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl

HOOFDSTUK 5 EXAMENCOMMISSIE, DEELEXAMENCOMMISSIES EN EXAMINATOREN

ARTIKEL 5.1 INRICHTING EN WERKWIJZE EXAMENCOMMISSIE

1. De HZ heeft een examencommissie met taken en bevoegdheden op het terrein van tentaminering en examinering. De inrichting en werkwijze van de examencommissie is geregeld in het Reglement examencommissie HZ.

ARTIKEL 5.2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EXAMENCOMMISSIE

1. De Examencommissie heeft de hiernavolgende taken en bevoegdheden:
  - a. het op verzoek van degene die daar aanspraak op heeft, nog niet overgaan tot uitreiking van een getuigschrift, e.e.a. overeenkomstig door het instellingsbestuur vast te stellen regels (artikel, hierna ook: "art." 7.11 lid 3 WHW);
  - b. het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens (art. 7.12b lid 1a WHW);
  - c. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de Onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13 WHW, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW);
  - ca. het toekennen van studiepunten aan met goed gevolg afgelegde tentamens en examens, door vooraf inhoudelijke en procedurele richtlijnen aan de examinatoren te geven met betrekking tot de beoordeling en met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van tentamens en examens (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW);
  - cb. het desgewenst bepalen dat de examencommissie zelf een onderzoek verricht ex artikel 7.10, tweede lid WHW;
  - d. het in geval van frauduleus handelen door een student of extraneus ontnemen van het recht één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste één jaar, terwijl bij ernstige fraude op voorstel van de examencommissie het instellingsbestuur de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief kan beëindigen (art. 7.12b, lid 2 WHW);
  - e. het stellen van voorwaarden waaronder wordt vastgesteld dat een examen met goed gevolg is afgelegd terwijl niet elk tentamen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.12b lid 3 WHW);
  - f. het vaststellen van een jaarverslag van de werkzaamheden van de examencommissie en de deelexamencommissies (art. 7.12b, lid 5 WHW);
  - g. het vaststellen van regels over de uitvoering van de taken en bevoegdheden als bedoeld in art. 7.12b, eerste lid onder a, b en d, en het tweede lid, WHW en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen (art. 7.12b, lid 3 WHW);
  - h. het vragen van inlichtingen aan deelexamencommissies en examinatoren (art. 7.12c lid 2 WHW);
  - i. het uitoefenen van toezicht op de uitoefening van taken en bevoegdheden door deelexamencommissies en examinatoren;
  - j. het uitreiken van getuigschriften ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11 lid 2 WHW);
  - k. het toevoegen van een supplement aan een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen (art. 7.11, lid 4 WHW);
  - l. het uitreiken van verklaringen als bedoeld in art. 7.11 lid 5 WHW (overzicht van met goed gevolg afgelegde tentamens);
  - m. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meer tentamens (art. 7.12b lid 1 onder d WHW);
  - n. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad (art. 7.12 lid 2 WHW);
  - o. de aanwijzing en het beëindigen van een aanwijzing van examinatoren (art. 7.12c lid 1 WHW);
  - p. het, op grond van een mandaat van het instellingsbestuur, in het kader van een (mogelijk) (negatief) bindend studieadvies:
    - (i) uitbrengen van een schriftelijke waarschuwing aan de student waarbij de student een redelijke termijn wordt gegeven zijn studieresultaten te verbeteren (art. 7.8b, lid 4 Whw);

- (ii) aan de student verstrekken van een informatiebrief tot de mogelijkheid van tot het uitbrengen van een (negatief) bindend studieadvies (art. 7.8b Whw);
- (iii) (doen) horen van de student naar aanleiding van het verstrekken van de informatiebrief over het (negatief) bindend studieadvies (art. 7.8b Whw);
- (iv) uitbrengen van een (negatief) bindend studieadvies aan de student (art. 7.8b, lid 2 Whw);
- (v) vertegenwoordigen van het instellingsbestuur ter zake van een bij het college van beroep voor de examens door de student ingesteld beroep tegen een (negatief) bindend studieadvies alsmede het treffen van een minnelijke regeling met de student in dat kader (art. 7.61 Whw);
- (vi) (mede) vertegenwoordigen van (kort gezegd) de HZ ter zake van een bij het college van beroep voor het hoger onderwijs ingesteld beroep tegen een beslissing van het college van beroep voor de examens als bedoeld onder (v) (art. 7.66 Whw);
- q. overige op grond van deze OER HZ en andere (op de website, MyHZ of elders gepubliceerde) HZ-reglementen aan de examencommissie toegekende bevoegdheden en taken.

ARTIKEL 5.3 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN DEELEXAMENCOMMISSIES

1. De examencommissie heeft aan de dealexamencommissies de volgende taken en bevoegdheden gemandateerd:
  - a. het uitreiken van getuigschriften ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11 lid 2 WHW);
  - b. het toevoegen van een diplomasupplement aan een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen (art. 7.11, lid 4 WHW);
  - c. het uitreiken van verklaringen als bedoeld in art. 7.11 lid 5 WHW (overzicht van met goed gevolg afgelegde tentamens);
  - d. vervallen (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW);
  - da. het in bijzondere gevallen zelf verrichten van een onderzoek ex artikel 7.10, tweede lid WHW;
  - e. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meer tentamens (art. 7.12b lid 1 onder d WHW);
  - f. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad (art. 7.12 lid 2 WHW);
  - g. de aanwijzing en het beëindigen van een aanwijzing van examinatoren (art. 7.12c lid 1 WHW).
  - h. het vragen van inlichtingen aan examinatoren (art. 7.12c lid 2 WHW);
  - i. de taken en bevoegdheden inzake een(negatief) bindend studieadvies die zijn opgesomd in artikel 5.2 lid p onder (i) en (ii) van deze OER HZ; .
2. De examencommissie kan andere taken en/of bevoegdheden omschreven in dit reglement mandateren aan dealexamencommissies.

ARTIKEL 5.4 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EXAMINATOREN

1. De examencommissie wijst examinatoren aan.
2. De examinatoren hebben de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het afnemen van tentamens en het toekennen van cijfers (art. 7.12c lid 1 WHW);
  - b. het verstrekken van gevraagde inlichtingen aan de examencommissie (art. 7.12c lid 2 WHW), waaronder het op verzoek van de (deel-) examencommissie verstrekken van inlichtingen ter zake van vrijstellingsverzoeken, verdenking van frauduleus handelen, toe te kennen compensaties en een (negatief) bindend studieadvies;
  - c. het (al dan niet digitaal) uitreiken van een bewijsstuk ten bewijze dat een tentamen al dan niet met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11, lid 1 WHW).

ARTIKEL 5.4A JURIDISCHE COMMISSIE, TOETSCOMMISSIE EN KLACHTENCOMMISSIE

1. De examencommissie kan in verband met bepaalde taken/thema's permanente of tijdelijke commissies instellen (art. 3.1 reglement examencommissie HZ)
2. Onder de examencommissie ressorteert een juridische commissie, die belast is met het gevraagd en ongevraagd geven van juridisch advies, het verlenen van een bijdrage aan (juridische) teksten, het verlenen van assistentie bij het behandelen van geschillen (waaronder ook begrepen geschillen waarbij dealexamencommissies zijn betrokken) en leveren van een bijdrage aan het jaarverslag van de examencommissie. (art. 2 reglement juridische commissie ingevolge reglement examencommissie HZ).

3. Onder de examencommissie ressorteert een toetscommissie, die belast is met het gevraagd en ongevraagd adviseren van de examencommissie inzake kwaliteitsborging en kwaliteitsbeleid rond examens en tentamens (art. 2 reglement toetscommissie ingevolge reglement examencommissie HZ).
4. *vervallen*
5. De examencommissie stelt, in geval bij haar een klacht wordt ingediend, een tijdelijke klachtencommissie in, die belast is met de behandeling van en advisering over die klacht (art. 3 reglement klachtencommissie ingevolge reglement examencommissie HZ).

ARTIKEL 5.5 BEROEP

1. Tegen beslissingen van de examencommissie en examinatoren staat beroep open bij het College van Beroep voor de examens van de HZ (artikel 7.61 WHW).
2. Het beroep wordt ingediend bij de Faciliteit HZ (email: faciliteit@hz.nl), de toegankelijke faciliteit als bedoeld in artikel 7.59a WHW.
3. Studenten van de opleiding tot leraar basisonderwijs kunnen tegen de uitslag van de digitale (landelijke) kennistoets binnen 6 weken na datum publicatie uitslag aan de student via de Faciliteit HZ een bezwaarschrift indienen bij de examencommissie HZ (art. 8 Bindingsbesluit Pabo opleidingen Vereniging Hogescholen en art 2.2.13 uitvoeringsregeling OER HZ leraar basisonderwijs).
4. De instelling en werkwijze van het College van Beroep voor de examens en de Faciliteit HZ is geregeld in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

HOOFDSTUK 6 TOETSEN EN HET TOEKENNEN VAN STUDIEPUNTEN

ARTIKEL 6.1 TOETSEN

1. Een opleiding is opgebouwd uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden. Deze onderwijseenheden omvatten cursussen. Deze cursussen zijn gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden, waarover de student, die deze opleiding volgt, moet beschikken. De cursussen zijn per opleiding beschreven in een uitvoeringsregeling OER HZ. (art. 7.3 WHW, artt. 3.5 en 3.6 OER)
2. Aan elke cursus is een tentamen verbonden, bestaande uit minimaal één toets en maximaal zes toetsen. Dit tentamen omvat een summatief onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan.
3. Het examen is afgelegd als alle tentamens van de tot de opleiding behorende cursussen met goed gevolg zijn afgerond, voorzover de examencommissie niet heeft bepaald dat het examen tevens omvat een door haar zelf af te nemen tentamen.
4. Toetsen worden mondeling, schriftelijk of op andere wijze afgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen daarvan af te wijken.
5. Studenten leggen conform een bepaalde volgorde en in bepaalde tijdvakken, toetsen af.
6. Op de tentamens en het toetsen is de Beleidsnotitie *Toetsbeleid* van toepassing. Deze beleidsnotitie is gepubliceerd op www.hz.nl
7. Voor de opleiding tot leraar basisonderwijs geldt een bindingsbesluit van de Vereniging Hogescholen, dat bepaalt dat een digitale kennistoets voor de vakken rekenen-wiskunde en Nederlandse taal onderdeel uitmaakt van de opleiding. Het bindingsbesluit is opgenomen in art. 2.2.13 van de uitvoeringsregeling OER HZ leraar basisonderwijs. Voor zover dit bindingsbesluit afwijkt van dit hoofdstuk, geldt de inhoud van het bindingsbesluit.

ARTIKEL 6.2 AANTAL TOETSEN

1. De student heeft per cursus per studiejaar tweemaal de gelegenheid een toets af te leggen (de eerste en tweede toetsmogelijkheid), tenzij de examencommissie bij uitzondering besluit dat de structuur van de opleiding anders vereist.
2. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel geldt dat specifieke regels voor de student van de opleiding tot leraar basisonderwijs zijn vermeld in de uitvoeringsregeling OER HZ.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel kan de betreffende uitvoeringsregeling OER HZ per opleiding bepalen dat de student in het laatste studiejaar driemaal de gelegenheid heeft een of meer toetsen in het kader van het afstuderen (d.w.z. van de cursus(sen) 'afstuderen', '(afstudeer)scriptie', '(afstudeer)stage' of vergelijkbare bewoordingen) af te leggen.
4. De examencommissie kan de student, die nog slechts één toets moet behalen voor afronding van de opleiding, een extra toetsmogelijkheid geven, als er binnen afzienbare tijd geen mogelijkheid is die toets af te leggen. De student dient daartoe vooraf de benodigde bewijsstukken aan de examencommissie te overleggen.
5. Een herkansing van een toets is wat inhoud, niveau en zwaarte betreft gelijkwaardig aan de voorafgaande toetsmogelijkheid.
6. Indien de student een toets herkanst, dan geldt het hoogst behaalde cijfer. Indien de student een toets met een voldoende resultaat heeft behaald, mag de student hierna nog eenmaal de toets herkansen voor een beter resultaat, mits deze herkansing plaatsvindt in hetzelfde of het daaropvolgende studiejaar en het propedeutisch danwel afsluitend examen van de bacheloropleiding nog niet is behaald.
7. *vervallen*
8. In afwijking van het bepaalde in het eerste, tweede en derde lid van dit artikel kan de examencommissie in bijzondere omstandigheden op verzoek van de student beslissen tot een extra gelegenheid voor het afleggen van een toets. Daartoe dient de examencommissie een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van de student te ontvangen. De examencommissie draagt er zorg voor dat de examinator en de student tijdig en schriftelijk geïnformeerd worden over haar besluit.
9. *vervallen*
10. Voor de cursus *Student Company* geldt in afwijking van de hoofdregel in het eerste lid van dit artikel dat er slechts één mogelijkheid per studiejaar voor deelname aan de cursus bestaat. Wordt deelgenomen aan de student company in het eerste semester van een studiejaar, vindt herkansing plaats in het daaropvolgende semester van datzelfde studiejaar. Wordt deelgenomen aan de student company in

het tweede semester van een studiejaar, vindt herkansing plaats in het eerste semester van het daaropvolgende studiejaar.

11. Indien een opleiding het opleidingsprogramma (curriculum) wijzigt, waardoor bijvoorbeeld een cursus (of een toets) niet meer wordt aangeboden, wordt een overgangsregeling opgenomen in de uitvoeringsregeling OER HZ. Het uitgangspunt daarbij is dat toetsen van een vervallen cursus nog tweemaal in het eerste studiejaar nadat het curriculum is gewijzigd worden aangeboden.

ARTIKEL 6.3 DEELNAME TOETS, VERZUIM

1. De student die deelneemt aan een cursus, heeft daarmee ook toegang tot de toetsen die aan die cursus zijn verbonden, tenzij de student voorwaardelijk is toegelaten tot de cursus en hij op het moment van toetsing nog niet aan de toelatingseisen voor die cursus voldoet (zie art. 4.4).
2. Indien een student verzuimt deel te nemen aan de toets mogelijkheden zoals bedoeld in artikel 6.2, geeft hem dat geen aanspraak op extra toets mogelijkheden in het betreffende studiejaar.
3. Op het afleggen van een toets is het *Gedragreglement tentamens tevens fraudereglement HZ* van toepassing.
4. *vervallen*

ARTIKEL 6.4 MOMENTEN WAAROP TOETSEN KUNNEN WORDEN AFGELEGD

1. In elke uitvoeringsregeling OER HZ wordt per opleiding en per cursus nadere toets-informatie verstrekt. Deze wordt uitgewerkt in een toetsrooster.
2. In het toetsrooster zijn de locatie(s), data en tijdstippen waarop (her-)toetsen kunnen worden afgelegd vastgelegd alsmede de data voor inzage van de toetsen en de herkansing van toetsen. .
3. Het toetsrooster wordt gepubliceerd op MyHZ.

ARTIKEL 6.5 MONDELINGE TOETSEN

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getoetst, tenzij de examencommissie of de examiner anders bepaalt.
2. Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders bepaalt. Op verzoek van de student en/of de examiner aan de examencommissie kan de mondelinge toets worden opgenomen door de HZ. Een verzoek daartoe dient minimaal twee weken voorafgaand aan de toetsdatum bij de deexamencommissie te worden ingediend.
3. In geval de examencommissie de openbaarheid van een toets beperkt, dan wordt dit besluit schriftelijk vastgesteld en aan de student en de examiner kenbaar gemaakt.

ARTIKEL 6.5A BEOORDELING EN TOEKENNING STUDIEPUNTEN

1. De examiner beoordeelt elke door de student afgelegde toets aan de hand van vooraf vastgestelde beoordelingscriteria en conform de Beleidsnotitie Toetsbeleid.
2. De beoordeling van elke toets wordt uitgevoerd door een examiner, die deze beoordeling uitdrukt in een cijfer van 1 tot en met 10 afgerond op één decimaal achter de komma. Een toets is met goed gevolg afgelegd als een student een cijfer van 5,5 of hoger heeft behaald. De examiner registreert de beoordeling.
3. Bij het bepalen van het (eind)cijfer van een cursus worden de toetsen waarvoor vrijstelling is verleend niet meegenomen.
4. Een externe, die niet benoemd is als examiner, kan bij een beoordeling alleen fungeren als adviseur van de examiner.
5. Voor elke toets wordt een bodemcijfer en een wegingsfactor vastgesteld. Het bodemcijfer mag maximaal op 5,5 worden vastgesteld. Per opleiding is het bodemcijfer weergegeven in de Uitvoeringsregeling OER HZ.
6. Aan de student worden ter zake van een cursus, behoudens in geval van bijzondere omstandigheden, eerst dan studiepunten toegekend, als aan beide onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
  - a. het cijfer van aan een cursus verbonden toetsen is minimaal het voor die toetsen vastgestelde bodemcijfer.
  - b. het gewogen gemiddelde van alle cijfers van aan een cursus verbonden toetsen is minimaal 5,5.
7. De examencommissie kan bepalen dat een toets opnieuw wordt afgenomen door een andere examiner of door de betrokken examiner en een of meer andere examinatoren.

8. *vervallen*
9. In de cursusbeschrijving kan een bijzondere voorwaarde zijn opgenomen, waaraan een student moet hebben voldaan bij de afronding van een cursus, om in aanmerking te komen voor toekenning van studiepunten als bedoeld in lid 6 van dit artikel. Een dergelijke voorwaarde kan onder meer, doch niet uitsluitend, een bepaalde mate van aanwezigheid tijdens lessen vanwege praktische oefeningen of deelname aan een cursusevaluatie betreffen.
10. De examinerator geeft aan de hand van de beoordeling van elke toets inhoudelijke feedback aan de student.
11. Op grond van een analyse van de toetsresultaten kan de examinerator, na verkregen instemming van de examencommissie, besluiten de normering en/of cesuur achteraf te wijzigen. Deze wijziging strekt niet ten nadele van studenten. De examencommissie maakt het besluit schriftelijk bekend aan alle studenten die deze toets hebben afgelegd.

ARTIKEL 6.6 BEKENDMAKING UITSLAGEN EN INZAGE

1. De examinerator registreert de uitslag van een toets binnen 10 werkdagen nadat de student deze toets heeft afgelegd, doch in ieder geval minimaal 5 werkdagen voor de eerstvolgende mogelijkheid tot herkansing van deze toets. Deze uitslag wordt aan de student bekendgemaakt door middel van publicatie op MyHZ.
2. De examencommissie kan in bijzondere gevallen van de termijnen als bepaald in het eerste lid van dit artikel afwijken.
3. De student heeft binnen 10 werkdagen, of zoveel eerder wanneer dit noodzakelijk is in verband met de eerstvolgende mogelijkheid tot herkansing van de toets (6.6.1.), na de datum waarop hem de uitslag van de toets bekend is gemaakt bij de examinerator het recht op inzage in de opdrachten/vragen, zijn uitwerkingen en de beoordelingscriteria van de door hem gemaakte toets. (art. 6.4).
4. De examinerator is bevoegd om naar aanleiding van de mondelinge toelichting op de uitslag als bedoeld in het vorige lid van dit artikel de beoordeling te herzien.
5. Voor studenten van de opleiding tot leraar basisonderwijs, die hebben deelgenomen aan de landelijke kennistoets⁴, is een aanmeldprocedure voor inzage van deze toets beschikbaar op www.10voordeleraar.nl. Op deze website is ook meer informatie te vinden in de toetsgids over publicatie van toets- en inzagedata, inhoud van de landelijke kennistoets, voorbereiding, regels en instructies bij afname, onregelmatigheden en fraude. Meer informatie is ook te vinden in de uitvoeringsregeling OER HZ van de opleiding.
6. *vervallen*

ARTIKEL 6.7 GELDIGHEIDSDUUR TOETSRESULTATEN

1. De geldigheidsduur van cijfers van toetsen van nog niet met goed gevolg afgelegde cursussen is beperkt tot en met twee (aaneensluitende) studiejaar volgend op het studiejaar waarin de cijfers zijn toegekend. Deze beperking van de geldigheidsduur is niet van toepassing op vrijstellingen.
2. De examencommissie kan op eigen initiatief danwel op schriftelijk en afdoende beargumenteerd verzoek van de betreffende student voorafgaand aan het verstrijken van de geldigheidsduur, de geldigheidsduur van cijfers van toetsen voor een nader te bepalen periode verlengen in geval van dringende persoonlijke omstandigheden van de student.
3. De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens kan worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn (artikel 7.10 lid 4 WhW). Per opleiding zal in de uitvoeringsregeling OER HZ worden aangegeven wanneer daarvan sprake is en over de wijze waarop, bij het beperken daarvan, in redelijkheid rekening wordt gehouden met een bijzondere omstandigheid als genoemd in artikel 7.51 lid 2 WhW. De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens wordt in geval van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 lid 2 WhW, ten minste verlengd met de duur van de op grond van artikel 7.51 lid 1 WhW toegekende financiële ondersteuning (profileringsfonds <https://hz.nl/uploads/documents/Regelingen/NL/Overige-regelingen/Financiele-reglementen/Reglement-profileringsfonds-HZ.pdf>).
4. *vervallen*
5. *vervallen*

⁴ Regeling landelijke kennistoetsen lerarenopleidingen Bindingsbesluit Algemene Vergadering Vereniging Hogescholen van 5 april 2019.

6. *vervallen***ARTIKEL 6.8 HET PROPEDEUTISCH EXAMEN**

1. De student heeft het propedeutisch examen van de bacheloropleiding behaald indien alle 60 studiepunten behorende bij de propedeutische fase van de door hem gevolgde opleiding door de examencommissie aan hem zijn toegekend.
2. De student heeft het propedeutisch examen “cum laude” behaald indien alle cursussen behorende tot de propedeutische fase zijn behaald binnen de nominale studieduur en de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van alle cursussen gemiddeld tezamen gelijk zijn aan of hoger dan 8,0. Bij de berekening van dit gemiddelde worden verleende vrijstellingen, de resultaten van HZ Personality (Personality / Vrije compositiecursussen) en extern behaalde resultaten met een niet-numerieke beoordeling buiten beschouwing gelaten.
3. *vervallen*

ARTIKEL 6.9 VERVALLEN**ARTIKEL 6.10 HET BACHELOR-EXAMEN**

1. De student heeft het bachelor-examen behaald indien alle 240 studiepunten bij een vierjarige opleiding danwel alle 180 studiepunten bij een driejarige opleiding behorende bij de propedeutische en de hoofdfase van de door hem gevolgde bacheloropleiding door de examencommissie aan hem zijn toegekend.
2. De student heeft het bachelor-examen “cum laude” behaald indien hij alle cursussen behorende bij de hoofdfase heeft behaald binnen de nominale studieduur en de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van alle cursussen tezamen een gemiddelde hebben van minimaal een 8,0. Bij de berekening van dit gemiddelde worden verleende vrijstellingen, de resultaten van HZ Personality (Personality / Vrije compositiecursussen) en extern behaalde resultaten met een niet-numerieke beoordeling buiten beschouwing gelaten.
3. *vervallen*
4. De student die tegelijkertijd de bachelor-examens voor de opleidingen Verpleegkunde aan de HZ en Vroedkunde aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen heeft behaald kan voor de opleiding Verpleegkundige de aantekening “cum laude” worden verleend. Daartoe dienen alle cursussen behorende bij de hoofdfase van beide opleidingen binnen vier studiejaar te zijn behaald en dienen de niet afgeronde en gewogen eindcijfers van alle cursussen, dus ook die van de cursussen gevolgd bij de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen waarvoor door de HZ examencommissie vrijstelling is verleend, tezamen een gemiddelde te hebben van minimaal een 8,0.

ARTIKEL 6.11 BEWIJSSTUKKEN, GETUIGSCHRIFTEN EN VERKLARINGEN

1. Via MyHZ wordt de student (digitaal) aangereikt:
  - a. een overzicht van de door hem gevolgde cursussen;
  - b. de door hem behaalde toetsresultaten;
  - c. de door hem behaalde studiepunten.
2. Na vaststelling van de studieresultaten en studiepunten geldt MyHZ als bewijs voor het behaalde resultaat.
3. Ten bewijze dat de examens als bedoeld in de artikelen 6.8 en 6.10 met goed gevolg zijn afgelegd, wordt door de examencommissie aan de student een getuigschrift uitgereikt. Directe toelating tot de hoofdfase van een bacheloropleiding geeft geen recht op afgifte van een getuigschrift van het propedeutisch examen van die opleiding.
4. De getuigschriften zijn tweetalig. Deze zijn zowel in de Nederlandse als in de Engelse taal opgesteld (op één document).
5. De examencommissie voegt aan het getuigschrift een supplement toe dat in elk geval de volgende gegevens bevat omtrent de opleiding:
  - a. naam;
  - b. beschrijving inhoud;
  - c. studielast.

Het supplement voldoet aan het Europese overeengekomen format. Het supplement is in de Engelse taal opgesteld. Het supplement bevat tevens een specificatie van de door de student afgeronde cursussen in moderne vreemde talen.

6. Een student die een cursus met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het derde lid van dit artikel kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval zijn vermeld de studieresultaten en de aan de student toegekende studiepunten (art. 7.11 lid 5 WHW).
7. De student die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan overeenkomstig door het instellingsbestuur vast te stellen regels de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan (artikel 7.11 lid 3 WHW).

ARTIKEL 6.12 GRADEN EN TITULATUUR

1. *vervallen*
2. De afgestudeerde van een bacheloropleiding wordt de graad Bachelor (afkorting: B) verleend. Deze *graad* mag in de eigen naamsvermelding tot uitdrukking worden gebracht (art. 7.19a WHW). Deze afkorting wordt *achter* de naam geplaatst (art. 7.19a lid 5 WHW). Degene die gerechtigd is de graad Bachelor (B) in de eigen naamsvermelding tot uitdrukking te brengen, is tevens gerechtigd tot het voeren van een *titel* (art. 7.20 lid 2 WHW). Deze titel is *baccalaureus* (afgekort: bc.) of *ingenieur* (afgekort: ing.) (ingenieur/ing. Alleen in geval van een opleiding op het gebied van de landbouw en natuurlijke omgeving of de techniek). De afkorting van de titel wordt voor de naam geplaatst (art. 7.20 lid 3 WHW). De betrokkene maakt een keuze tussen de *graad* en de *titel* bij het tot uitdrukking brengen daarvan in de eigen naamsvermelding (art. 7.20 lid 5 WHW). Het instellingsbestuur kan de graad (en de toevoeging; zie lid 3 hieronder) aanvullen met de vermelding van het vakgebied of het beroepenveld waarop de graad betrekking heeft (art. 7.10a lid 4 WHW en tevens art. 3.3 van deze OER HZ).⁵
3. Zodra 70 procent van de bacheloropleidingen uit eenzelfde landelijk cluster (vanaf 2012) door de NVAO is geaccrediteerd, wordt aan een afgestudeerde van de betrokken bacheloropleiding de graad Bachelor verleend met een toevoeging conform de bij ministeriële regeling vastgestelde referentielijst (art. 7.10a lid 2 WHW in verbinding met art. 5a.2, lid 2a, onder a WHW).⁶ Het instellingsbestuur kan de graad en de toevoeging voorts aanvullen met de vermelding van het vakgebied of het beroepenveld waarop de graad betrekking heeft.

⁵ Voor meer uitleg over graden en titulatuur, zie: R.G. Louw, [Het Nederlands hoger onderwijsrecht](#), Leiden University Press (2011), blz. 219 – 224

⁶ Zie ook Wet kwaliteit in verscheidenheid hoger onderwijs (EK 2012-2013, nr. 33519, Stcrt. 2013, 311), regeling titulatuur hoger onderwijs (Stcrt. 2013/35337, 2015/27438, 2018/32838, 2018/67846).

HOOFDSTUK 7 STUDIE(KEUZE-) BEGELEIDING

ARTIKEL 7.1 STUDIEKEUZECHECK

1. De HZ maakt, vanuit het belang dat aankomende studenten een juiste studiekeuze maken, gebruik van een studiekeuzecheck. Deze bevordert een succesvol verloop en een succesvolle afronding van de door de student gekozen opleiding.
2. Aankomende atudenten die een verzoek tot inschrijving hebben gedaan worden uitgenodigd voor het maken van een studiekeuzecheck opdracht. Aankomende studenten kunnen tevens op eigen verzoek dan wel op verzoek van de opleiding worden uitgenodigd voor een aanvullend gesprek. Na afloop van dit aanvullende studiekeuzegesprek ontvangt de student altijd een (schriftelijk) studiekeuzeadvies. Per opleiding kan daarnaast nog een keuze worden gemaakt om een groepsbijeenkomst te organiseren.
3. Op de studiekeuzecheck is de HZ beleidsnotitie *De Studiekeuzecheck* van toepassing, die gepubliceerd is op www.hz.nl.
4. De uitkomst van de studiekeuzecheck kan gevolgen hebben voor het recht op toelating (in aanvulling op hoofdstuk 2 van deze Onderwijs- en examenregeling). Deze gevolgen zijn beschreven in de *Regeling (beëindiging) inschrijving studenten en extranei HZ*.

ARTIKEL 7.2 STUDIELOOPBAANCOACHING

1. Elke student heeft recht op studiebegeleiding (art. 7.34 WHW).
2. Elke student krijgt een studieloopbaancoach toegewezen. De studieloopbaancoach begeleidt de student tijdens zijn opleiding en bewaakt de studievoortgang.
3. De studieloopbaancoach besteedt in periodieke (individuele of groepsgewijze) gesprekken met de student aandacht aan competentieontwikkeling (waaronder studiehouding, leervaardigheden, ontwikkeling van onderzoekend vermogen, ondernemendheid etc.) en studieresultaten.
4. In het bijzonder wordt zorg besteed aan de begeleiding van studenten die behoren tot een etnische of culturele minderheid waarvan de deelname aan het hoger onderwijs in betekenende mate achterblijft bij de deelname van Nederlanders die niet behoren tot een dergelijke minderheid (artikel 7.34 lid 1 sub e WHW). Hiertoe behoren ook autochtone en allochtone studenten met een aantoonbare taalachterstand.

ARTIKEL 7.3 STUDIEPLAN

1. Het studieplan is één van de instrumenten in het kader van studieloopbaancoaching.
2. Het studieplan is een (digitaal) hulpmiddel waarin de student en de studieloopbaancoach, namens de HZ, de leerroute van de student vastleggen.
3. De leerroute van de student wordt overeenkomstig art. 4.2 van deze Onderwijs- en examenregeling HZ per semester of per twee blokken vastgelegd.
4. *vervallen*
5. *vervallen*
6. *vervallen*

HOOFDSTUK 8 STUDIEADVIES

ARTIKEL 8.1 ALGEMEEN STUDIEADVIES PROPEDEUTISCHE FASE

1. Iedere student⁷ waarop deze Onderwijs- en examenregeling van toepassing is, ontvangt, tenzij sprake is van persoonlijke omstandigheden in de zin van art. 8.5, vierde lid, aan het einde van het eerste studiejaar, een studieadvies⁸ ingevolge artikel 7.8b WHW. Een studieadvies is positief of negatief.
  - 1a. *vervallen*
  2. Een studieadvies is positief als het eerste studiejaar volledig is afgerond dan wel wanneer de student heeft voldaan aan de vereisten die het instellingsbestuur daaromtrent heeft vastgesteld. Een studieadvies is negatief als de student met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden niet geschikt wordt geacht voor de opleiding die hij volgt, omdat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het instellingsbestuur daaromtrent heeft vastgesteld.
  3. Het studieadvies wordt schriftelijk gegeven door of namens het instellingsbestuur.
  4. *vervallen*
  5. *vervallen*
  6. *vervallen*
  7. Voor wat betreft 1 februari-instroomers⁹ en die studenten die zich na het tweede blok van het eerste studiejaar voor een andere opleiding binnen de HZ inschrijven dient in dit hoofdstuk voor “het eerste jaar van inschrijving”, “het tweede jaar van inschrijving” te worden gelezen.
  8. Een negatief studieadvies is altijd bindend en leidt tot een afwijzing van de student. Deze afwijzing heeft tot gevolg dat de inschrijving van de student voor de opleiding die hij volgt wordt beëindigd.
  9. De student die een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen kan gedurende een periode van:
    - drie jaren na uitschrijving niet opnieuw voor de desbetreffende bacheloropleiding en/of opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben dan wel door het instellingsbestuur te bepalen bacheloropleidingen, worden ingeschreven. Dit is uitgewerkt in elke uitvoeringsregeling OER HZ.
  10. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel kan het instellingsbestuur op verzoek van een betrokkene vóór het verstrijken van de periode van drie jaren overgaan tot inschrijving voor de desbetreffende opleiding. Hij dient daarbij ten genoegen van het instellingsbestuur aannemelijk te maken dat hij die opleiding, als gevolg van studie elders en/of vanwege opgedane werkervaring en/of om andere gegronde redenen, met vrucht zal kunnen volgen.
  11. Het *Reglement (beëindiging) inschrijving studenten en extranei* is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 8.2 STUDIEADVIES EERSTE JAAR VAN INSCHRIJVING

1. Het studieadvies aan het einde van het eerstestudiejaar van de opleiding kan positief dan wel negatief zijn.
2. Het studieadvies is positief wanneer de student aan het einde van het eerste studiejaar van de opleiding, behalve in geval van persoonlijke omstandigheden zie artikel 8.2 lid 9, 45 of meer studiepunten zijn toegekend. Het studieadvies is negatief wanneer de student minder dan 45 van de 60 studiepunten van het eerste studiejaar zijn toegekend. Het negatief bindend studieadvies dient deugdelijk te worden gemotiveerd aan de student.
3. *vervallen*
4. Iedere student ontvangt uiterlijk op 15 maart van het eerste jaar van inschrijving een brief over het studieadvies. Deze waarschuwingsbrief vermeldt hoeveel studiepunten van het eerste studiejaar aan de student op dat moment zijn toegekend. Studenten aan wie op dat moment minder dan 22,5 studiepunten van het eerste studiejaar van de opleiding zijn toegekend, krijgen een waarschuwing. Studenten van de opleiding tot leraar basisonderwijs die de basiskennistoets rekenen-wiskunde op dat moment nog niet met een voldoende hebben afgerond dan wel aan wie geen studiepunten zijn toegekend voor de stage van de eerste twee blokken, krijgen eveneens een waarschuwing.
5. Iedere student aan wie minder dan 45 studiepunten van het eerste studiejaar van de opleiding zijn toegekend ontvangt uiterlijk op 31 juli van het eerste jaar van inschrijving een informatiebrief over de mogelijkheid tot het uitbrengen van een negatief bindend studieadvies door het instellingsbestuur.

⁷ *Vervallen.*

⁸ Uitgangspunt is dat een studieadvies éénmaal door HZ wordt gegeven.

⁹ De HZ kent één opleiding met een 1 februari- instroom: de opleiding tot leraar basisonderwijs

Studenten van de opleiding tot leraar basisonderwijs die de basiskennistoets rekenen-wiskunde op dat moment nog niet met een voldoende hebben afgerond danwel aan wie geen studiepunten zijn toegekend voor de stage van de eerste twee blokken, krijgen eveneens een informatiebrief over de mogelijkheid tot het uitbrengen van een negatief bindend studieadvies door het instellingsbestuur. Studenten waarvan door de examencommissie bekend en vastgesteld is dat sprake is van persoonlijke omstandigheden ex 8.2 lid 9 krijgen uiterlijk op 31 juli van het eerste jaar van inschrijving een informatiebrief waaruit blijkt dat zij vanwege persoonlijke omstandigheden aan het einde van het tweede studiejaar een positief of negatief studieadvies ontvangen.

6. De student die een informatiebrief over de mogelijkheid tot het opleggen van een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen, wordt in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ*.
7. Uiterlijk 31 augustus van het eerste jaar van inschrijving wordt overgegaan tot een negatief bindend studieadvies, indien aan de student minder dan 45 studiepunten van het eerste studiejaar zijn toegekend en er mede op basis van de hoorzitting van de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ* geen reden is om aan te nemen dat er sprake is van persoonlijke omstandigheden. De omstandigheden die in aanmerking worden genomen zijn vermeld in artikel 8.5, vierde lid.
8. In aanvulling op het bepaalde in het vorige lid van dit artikel ontvangt de student van de opleiding tot leraar basisonderwijs, die uiterlijk 31 augustus van het eerste jaar van inschrijving de basiskennistoets rekenen-wiskunde nog niet heeft afgerond dan wel aan wie geen studiepunten zijn toegekend voor de stages in het eerste studiejaar, een negatief bindend studieadvies, mits er mede op basis van de hoorzitting van de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ* geen reden is om aan te nemen dat er sprake is van persoonlijke omstandigheden.
9. Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden als bedoeld in art. 8.5, vierde lid, wordt afgezien van een studieadvies aan het einde van het eerste jaar van inschrijving.
10. *vervallen*

ARTIKEL 8.3 STUDIEADVIES TWEEDE JAAR VAN INSCHRIJVING

1. Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden in de zin van artikel 8.2 negende lid en 8.5 vierde lid, ontvangt de student aan het einde van het tweede jaar van inschrijving een positief of negatief studieadvies. De student, die in het tweede jaar van inschrijving minder dan 45 van de 60 studiepunten van de het eerste studiejaar zijn toegekend, ontvangt uiterlijk op 15 maart van het tweede jaar van inschrijving een schriftelijke waarschuwing. Deze waarschuwingsbrief vermeldt tevens hoeveel studiepunten van het eerste studiejaar aan de student op dat moment zijn toegekend.
2. Iedere student als bedoeld in artikel 8.2 negende lid, die in het tweede jaar van inschrijving minder dan 45 van de 60 studiepunten van het eerste studiejaar zijn toegekend, ontvangt uiterlijk op 31 juli van het tweede jaar van inschrijving schriftelijk bericht. Hij wordt daarbij in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ* alvorens een negatief bindend studieadvies wordt gegeven.
3. De student als bedoeld in artikel 8.2 negende lid, die een informatiebrief over de mogelijkheid tot het opleggen van een negatief bindend studieadvies heeft ontvangen, wordt in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ*.
4. Uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van inschrijving wordt een negatief bindend studieadvies gegeven, ongeacht of sprake is van persoonlijke omstandigheden als bedoeld in art. 8.5, vierde lid, als niet minstens 45 van de 60 studiepunten van het eerste studiejaar zijn toegekend. De student, als bedoeld in artikel 8.2 negende lid, van de opleiding tot leraar basisonderwijs, die uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van inschrijving de basiskennistoets rekenen-wiskunde nog niet heeft afgerond dan wel aan wie geen studiepunten zijn toegekend voor de stages in het eerste studiejaar, ontvangt eveneens een negatief bindend studieadvies, ongeacht of er sprake is van persoonlijke omstandigheden als bedoeld in artikel 8.5 vierde lid, als niet minstens 45 van de 60 studiepunten van het eerste studiejaar zijn toegekend.
5. *vervallen*

ARTIKEL 8.4 VERVALLEN

ARTIKEL 8.5 HOREN NEGATIEF BINDEND STUDIEADVIES

1. Voordat een negatief bindend studieadvies wordt uitgebracht, wordt de betreffende student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de examencommissie zoals bedoeld in artikel 9.4 van het *Reglement examencommissie HZ*.
2. Op het horen is het *Reglement hoorcommissie nbsa HZ* van toepassing.
3. De student kan in het kader van het hoorrecht zijn zienswijze tegen de mogelijkheid tot het opleggen van een negatief bindend studie advies aan de orde stellen, waaronder de berekening van het aantal behaalde studiepunten, de onderwijsprogrammering en overige voorzieningen om de mogelijkheden voor goede studievoortgang te borgen, alsmede zijn persoonlijke omstandigheden.
4. De persoonlijke omstandigheden die in de beoordeling kunnen worden betrokken en die vooraf bekend zijn bij de examencommissie, de studieloopbaancoach of de decaan, zijn:
  - a. ziekte van betrokkene;
  - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene;
  - c. zwangerschap van betrokkene;
  - d. bijzondere familieomstandigheden;
  - e. het lidmaatschap, daaronder begrepen het voorzitterschap, van de Hogeschoolraad, een studentoverleg of opleidingscommissie;
  - f. door het instellingsbestuur aan te geven omstandigheden waarin betrokkene activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de zaken van de HZ, te weten HZ Cult en HZ Sport;
  - g. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie van enige omvang, bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en die daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit. Het instellingsbestuur kan een maximum stellen aan het aantal bestuursleden per organisatie dat per studiejaar in aanmerking komt, zomede welke bestuursfuncties in aanmerking komen. (gebaseerd op art. 7.8b WHW en art. 2.1 Uitvoeringsbesluit WHW 2008);
  - h. overige, in de regelingen, bedoeld in de artikelen 7.8b zesde lid, en 7.9, vijfde lid, van de wet door het instellingsbestuur vast te leggen persoonlijke omstandigheden;
  - i. de status van topsporter ingevolge het Reglement topsport HZ;
  - j. andere dan in de onderdelen a tot en met i bedoelde persoonlijke omstandigheden, die indien zij door het instellingsbestuur niet in de beoordeling zouden worden betrokken, zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.
5. De activiteiten, genoemd in het vierde lid van dit artikel onder e, f en g, worden niet beschouwd als persoonlijke omstandigheden, indien voor die activiteiten studiepunten zijn toegekend vanwege HZ Personality.
6. Het besluit omtrent een negatief bindend studieadvies wordt door of namens het instellingsbestuur op zorgvuldige en schriftelijk gemotiveerde wijze genomen en als zodanig ook schriftelijk gemotiveerd kenbaar gemaakt aan de student.

ARTIKEL 8.6 BEROEP TEGEN EEN NEGATIEF BINDEND STUDIEADVIES

1. De betrokkene die het niet eens is met het hem verstrekte negatief bindend studieadvies, kan hiertegen schriftelijk in beroep gaan bij het College van Beroep voor de Examens van HZ.
2. De termijn waarbinnen het beroepschrift moet worden ingediend is zes weken vanaf het moment dat het negatief bindend studieadvies aan de student bekend is gemaakt.
3. Het beroepschrift moet worden ingediend bij de Faciliteit HZ (per e-mail: faciliteithz@hz.nl). De wijze waarop het beroepschrift wordt behandeld, is verder geregeld in het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.
4. In het geval onmiddellijke spoed dat vereist, kan de indiener van het beroep de voorzitter van het College van Beroep voor de Examens verzoeken een voorlopige voorziening te treffen.
5. Het instellen van beroep heeft geen opschortende werking. Dit betekent dat, zo lang niet anders is beslist, de oorspronkelijke beslissing in stand blijft.

ARTIKEL 8.7 STUDIEADVIES HOOFDFASE

1. Het instellingsbestuur kan de student die onvoldoende studievoortgang boekt in de hoofdfase van de bacheloropleiding adviseren zijn studie te beëindigen.

HOOFDSTUK 9 SLOT- EN INVOERINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 9.1 HARDHEIDSCLAUSULE EN NIET-GEREGELDE SITUATIES

1. Situaties waarin de toepassing van deze Onderwijs- en examenregeling en de daaraan verbonden uitvoeringsregelingen OER HZ mocht leiden tot onbillijkheden van zwaarwegende aard, of situaties die niet in deze regelingen zijn voorzien, kunnen door een belanghebbende schriftelijk aan het instellingsbestuur dan wel (indien dat tot haar bevoegdheid behoort) de examencommissie worden voorgelegd. Het dient schrijnende, uitzonderlijke, situaties te betreffen.
2. Het instellingsbestuur resp. de examencommissie weegt in het kader van het te nemen besluit de belangen van de student en die van de opleiding af.
3. Het besluit van het instellingsbestuur resp. de examencommissie wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk meegedeeld aan de belanghebbende(n) bij het besluit.

ARTIKEL 9.2 KLACHTEN

1. Klachten worden ingediend bij de Faciliteit HZ door het sturen van een e-mail naar: faciliteit@hz.nl.
2. Klachten kunnen mondeling of schriftelijk worden ingediend door betrokkenen. Onder 'betrokkene' wordt in de zin van dit artikel verstaan: een student, een aanstaande student, een voormalige student, een extraneus, een aanstaande extraneus of een voormalige extraneus.
3. Klachten die zich richten tegen examinatoren, de examencommissies of de examencommissie worden behandeld conform het bepaalde in het *Reglement examencommissie HZ* en het *Reglement klachtencommissie examencommissie HZ*.
4. Overige klachten (in de zin van artikel 7.59b WHW) worden behandeld overeenkomstig het *Reglement rechtsbescherming studenten en extranei HZ*.

ARTIKEL 9.3 INWERKINGTREDING, CITEERTITEL EN PUBLICATIE

1. Deze Onderwijs- en examenregeling treedt in werking op 1 september 2020 en heeft een looptijd van 1 jaar. Deze Onderwijs- en examenregeling expireert derhalve op 31 augustus 2021.
2. De tekst van deze Onderwijs- en examenregeling is verkrijgbaar in de Nederlandse en Engelse taal en is gepubliceerd op de website van HZ. De Nederlandse tekst is leidend.
3. Indien op 1 september 2020 de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 nog niet is vastgesteld blijft de Onderwijs- en examenregeling HZ 2019-2020 van kracht totdat de Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 in werking is getreden.
4. Deze Onderwijs- en examenregeling wordt aangehaald als Onderwijs- en examenregeling HZ 2020-2021.

ARTIKEL 9.4 EXPERIMENTEERARTIKEL

1. Het instellingsbestuur is bevoegd om met het oog op het onderzoeken van mogelijkheden om het onderwijs te verbeteren, een pilotproject te initiëren, waarbij kan worden afgeweken van het bepaalde in deze Onderwijs- en examenregeling.
2. Het instellingsbestuur legt in geval van een pilotproject vast welke bepalingen uit deze Onderwijs- en examenregeling van overeenkomstige toepassing zijn. Het instellingsbestuur legt afwijkingen van deze Onderwijs- en examenregeling ook vast en maakt deze vooraf bekend.
3. Het instellingsbestuur vraagt in het kader van een pilotproject voorafgaand advies aan het medezeggenschapsorgaan en de betrokken opleidingscommissies.

ARTIKEL 9.5 TUSSENTIJDSE WIJZIGING

1. Het instellingsbestuur kan deze Onderwijs- en examenregeling tussentijds slechts gedurende het studiejaar wijzigen mits de belangen van de betrokken studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
2. Tussentijdse wijzigingen als bedoeld in het vorige lid behoeven instemming van de medezeggenschapsraad, terwijl de opleidingscommissies in de gelegenheid worden gesteld instemming te verlenen op de onderdelen zoals weergegeven in 1.3 van deze onderwijs- en examenregeling (art. 7.13 lid 2 WHW) danwel advies uit te brengen op andere onderdelen.

ARTIKEL 9.6 INTREKKING

1. De Onderwijs- en examenregeling HZ 2020-2021 eindigt per 1 september 2021.